

# Kronika 1996

Město Úvaly, Středočeský kraj

retrospektivní zápis podle materiálů shromážděných kronikářem

Jiřím Schneiderem v roce 1997

a z podkladů dřívějšího kronikáře Stanislava Sedlmajera.

Shromážděné materiály a informace z archivu městských kronik a měsíčníku Života Úval sepsala a doplnila Mgr. Alena Janurová roku 2019 – správce archivu.

Záznamy Jiřího Schneidera jsou ponechány v původním znění, přesunuty do *kapitol* a *nové, doplňující informace, jsou psány kurzívou*.

*Kronikářský zápis retrospektivní, pořízený v roce 2019, má 53 stran, tj. slovy padesát tři.*

*Schválen usnesením zastupitelstva Z-19/2020 dne 27.2.2020*

*Podpis pověřeného sestavením .....*

*Podpis starosty města Úvaly .....*

Kronikářský zápis retrospektivní 1996/2019

## Obsah

|                                                                |    |
|----------------------------------------------------------------|----|
| Kronika 1996.....                                              | 1  |
| Kronikář Jiří Schneider.....                                   | 5  |
| Úvod .....                                                     | 5  |
| I. Události z domova i ze světa – výběr.....                   | 6  |
| Česká republika.....                                           | 6  |
| Svět .....                                                     | 6  |
| Umění .....                                                    | 7  |
| Věda.....                                                      | 7  |
| Míra nezaměstnanosti v ČR byla 3,9%.....                       | 7  |
| II. Orgány městské správy .....                                | 8  |
| Zastupitelstvo města Úvaly.....                                | 8  |
| Městský úřad .....                                             | 8  |
| Informace o činnosti správního odboru MěÚ Úvaly .....          | 8  |
| SPOZ (sbor pro občanské záležitosti).....                      | 9  |
| Rada města.....                                                | 9  |
| Růst nájemného.....                                            | 13 |
| Vodné a stočné .....                                           | 13 |
| Veřejná zasedání MZ .....                                      | 13 |
| Městská vyhláška .....                                         | 15 |
| Povinnosti vlastníků a nájemců lesů.....                       | 15 |
| Informace o postupu při kácení dřevin rostoucích mimo les..... | 16 |
| III. Hospodaření města .....                                   | 16 |
| Rozpočet .....                                                 | 16 |
| Investice.....                                                 | 17 |
| Život ve městě .....                                           | 18 |
| Časopis Život Úval .....                                       | 18 |
| Koupaliště .....                                               | 18 |
| Vandalismus.....                                               | 18 |
| Trestná činnost .....                                          | 19 |
| IV. Doprava, podnikání, služby, zdravotnictví .....            | 19 |
| České dráhy.....                                               | 20 |
| Linka MHD.....                                                 | 21 |
| Obslužnost .....                                               | 21 |
| Chmelařská pojišťovna .....                                    | 21 |
| Bezpečnost.....                                                | 21 |
| Pošta .....                                                    | 22 |
| Telefonizace (1996) .....                                      | 22 |
| Prodejny, služby, pohostinství.....                            | 22 |
| Zdravotnictví.....                                             | 25 |
| Zdravotní středisko .....                                      | 25 |
| V. Politický a kulturní vývoj, školství .....                  | 26 |
| Politický život.....                                           | 26 |
| Ministr v Úvalech.....                                         | 26 |
| Předvolební aktivity v Úvalech .....                           | 26 |

|                                                                                                        |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Volby do Poslanecké sněmovny .....                                                                     | 27 |
| Volby do Senátu.....                                                                                   | 28 |
| Kultura ve městě .....                                                                                 | 28 |
| Plesy .....                                                                                            | 28 |
| Městská knihovna .....                                                                                 | 29 |
| Výročí – vzpomínka na kronikáře PhDr. Stanislava Sedlmajera .....                                      | 30 |
| Socha Arnošta z Pardubic .....                                                                         | 30 |
| Školství.....                                                                                          | 31 |
| Základní škola .....                                                                                   | 31 |
| DROGY – mládež – prevence od M. Kadeřábkové.....                                                       | 31 |
| Zvláštní a Praktická škola (1996).....                                                                 | 31 |
| MDDM - údaje za školní rok 1995/6 .....                                                                | 33 |
| Spolky .....                                                                                           | 34 |
| Kopaná .....                                                                                           | 34 |
| Cyklistický klub Úvaly.....                                                                            | 34 |
| Rybáři .....                                                                                           | 35 |
| Hasiči.....                                                                                            | 35 |
| Skauti .....                                                                                           | 35 |
| Klub důchodců .....                                                                                    | 35 |
| Český svaz ochránců přírody .....                                                                      | 36 |
| Střelecký klub.....                                                                                    | 37 |
| Sdružení zdravotně postižených (SZdP).....                                                             | 37 |
| Tenisový club .....                                                                                    | 37 |
| TJ Sokol .....                                                                                         | 37 |
| Církev římskokatolická.....                                                                            | 37 |
| Církev bratrská.....                                                                                   | 38 |
| VI. Životní prostředí.....                                                                             | 39 |
| Pravidelný úklid .....                                                                                 | 39 |
| Co jsme pili?.....                                                                                     | 39 |
| Voda pitná a odpadní z pohledu majitele a provozovatele.....                                           | 39 |
| Povodně.....                                                                                           | 40 |
| Srážkoměrná stanice – počasí .....                                                                     | 40 |
| O povodních na Výmole trochu jinak .....                                                               | 40 |
| Naučná stezka Klánovickým lesem .....                                                                  | 41 |
| Černé skládky v Úvalech se množí i v ulicích .....                                                     | 41 |
| Výsledky měření škodlivin v ovzduší.....                                                               | 41 |
| Úvaly, seminární práce studenta Petra Ježka z r.1995 z oboru životního prostředí měst a regionů –..... | 41 |
| Rozsah a výše těžeb dřeva ve Škvorecké oboře .....                                                     | 42 |
| Škvorecká obora .....                                                                                  | 42 |
| VII. Obyvatelstvo .....                                                                                | 42 |
| VIII. Různé.....                                                                                       | 42 |
| TESKO.....                                                                                             | 42 |
| Anketa.....                                                                                            | 43 |
| Parcela naproti nádraží konečně prodána .....                                                          | 44 |
| Petice a časté stížnosti obyvatel -.....                                                               | 44 |
| Zrušení Hornické zaměstnanecké zdravotní pojišťovny .....                                              | 44 |

|                          |    |
|--------------------------|----|
| Závory .....             | 44 |
| Volné pobíhání psů ..... | 44 |
| Tip na výlet.....        | 45 |
| Napsali o nás.....       | 45 |
| Dodatek.....             | 51 |
| Zkratky: .....           | 52 |
| Volné přílohy:.....      | 53 |

### **Kronikář Jiří Schneider**

*Narodil se v roce 1975. Zpracoval písemné podklady po Dr. Sedlmajerovi do kusých konceptů kronik za roky 1995, 1996, 1997, podobně jak bylo zmíněno v retrospektivní kronice za rok 1995. V době vykonávání funkce kronikáře studoval fakultu žurnalistiky a publicistiky UK.*

Shromážděné podklady nikdy nedopracoval do tvaru zápisu kroniky. Byl kronikářem krátce.

### **Úvod**

*Úvaly jsou v 90. letech 20. století nadále rozrůstajícím městem se snahou kontrolovat rozšiřování nad mez únosnosti. Městem, které přebírá správu do svých rukou a snaží se řešit v minulosti zanedbávané oblasti, jako je stav komunikací, odkanalizování, čištění odpadních vod, přívod dostatku pitné vody do obce a budování nových vodovodních řadů a v neposlední řadě plynofikaci města. To vše přináší nebývalý tlak na hospodaření a financování chodu města, na hledání dalších finančních zdrojů a státních dotací. Občané se učí pohybovat se v politice, ve funkcích zastupitelů a hledání vzájemných kompromisů. Snaží se město udržovat čisté a hezké, zelené a klidné, kulturní i sportovně založené, snaží se tím pokračovat v tradicích spolků, které to v minulosti umožnily a vlastně podnítily. Spolky byly vždy „otcové zakladatelé“ občanské pospolitosti.*

*Úvalští občané potvrdili v květnových volbách do Poslanecké sněmovny demokratickou vyspělost a 78% účastí a 59% volbou dosavadní vládní koalice (ODS, KDU-ČSL, ODA) volili pravicověji než Praha.*

*Tento rok charakterizoval starosta Ivan Černý jako období, kdy se podařilo uskutečnit řadu záměrů – výstavbu dalších vodovodních a plynových řadů, rekonstrukci bazénů koupaliště, konečnou úpravu ulice Žižkovy včetně chodníků, prozatímní úpravy ulic Rašínovy, Grégrovy, Dobrovského a V. Nováka. Podařilo se přestěhovat sochu Arnošta z Pardubic na náměstí a postupně obnovovat veřejné osvětlení. Velkou rekonstrukcí prošla školní budova čp. 7 (obecná škola) i vedlejší čp. 44 (domeček). Pro pokles příjmů města, zejména daňových, se zpomalily jiné investice – kanalizace, vodovod a plyn na Úvaláku, příprava výstavby čistírny odpadních vod u Hodova - neúspěšně se usilovalo o státní příspěvek na ni. Rostly ceny plynu, elektřiny, pohonných hmot, kancelářských potřeb.*

*Vzhledem k tomu, že většina obyvatel Úval pracuje v Praze, jsou ochuzeni o rovinu setkávání v místě. Proto město posiluje další oblasti, tj. volný čas, sport, kulturu, spolkovou činnost. Starosta vyzývá k pěstování této činnosti.*

### **I. Události z domova i ze světa – výběr**

*Výběr události je zvolen tak, aby odrážel možné důsledky na život v našem městě, neboť mohly nějakým způsobem ovlivnit chování občanů či vedení města a jejich výčet dokresluje pro budoucnost ducha doby.*

#### **Česká republika**

- *27. března – Na třídení návštěvu přijela britská královna Alžběta II.*
- *5. května – Po vítězství nad týmem Kanady ve finále proběhly získalo české hokejové mužstvo ve Vídni titul mistrů světa.*
- *31. května – 1. června proběhly volby Poslanecké sněmovny. Z nich sice vyšla vítězně ODS, avšak pravicová koalice ztratila ve sněmovně většinu, neboť disponovala pouze 99 hlasy proti 101 hlasu opozice. Došlo k ustanovení menšinové vlády v čele s Václavem Klausem.*
- *Fotbalový klub SK Slavia Praha vyhrál titul v 1. Gambrinus lize.*
- *30. června – Fotbalisté České republiky získávají stříbrné medaile na fotbalovém Mistrovství Evropy 1996 v Anglii, po finálové prohře s Německem, po prodloužení (1:2).*
- *15. a 16. listopadu proběhly v ČR první volby do Senátu. Jelikož to byly první volby, volilo se v celé republice všech 81 senátorů.*
- *Byl spuštěn internetový portál Seznam.cz.*

#### **Svět**

- *20. ledna – Na území Palestinské autonomie proběhly volby, byla zvolena Palestinská rada a Jásir Arafat se stal prezidentem.*
- *19. července – 4. srpna – se uskutečnily letní olympijské hry v Atlantě (USA).*
- *27. července – Při bombovém útoku na olympijský park v Atlantě zahynuli dva lidé a 112 jich bylo zraněno.*
- *1. října – Byla spuštěna satelitní televizní stanice Animal Planet pod vedením společností BBC a Discovery Communications.*
- *1. listopadu – V Kataru byla založena televizní stanice Al-Džazíra.*

- 5. listopadu – V prezidentských volbách v USA zvítězil Bill Clinton nad republikánským kandidátem Bobem Dolem.
- Česko, Itálie a Rumunsko vstoupili do EUROCONTROLu.
- Konec první rusko-čečenské války (začala 1994).
- Vstoupila v platnost celní unie EU s Tureckem.

### **Umění**

- 21. května – AC/DC navštívili Česko, koncertovali v pražské Sportovní hale.
- 7. září – Koncert Michaela Jacksona v Praze (zahájení světového turné HIStory).
- 23. dubna – Ondřej Neff začal pravidelně vydávat internetový deník Neviditelný pes.
- Rozpad české hudební skupiny Support Lesbiens.
- Založena finská symphonic metalová kapela Nightwish.
- Tina Turner vystoupila na stadionu Bohemians.

### **Věda**

- 17. února – start sondy NEAR – první průlet kolem blízko zemní planety Mathilda, první družice planety a první přistání na planetce Eros.
- Říjen – Oznámen objev prvního „opeřeného“ dinosaura rodu Sinosauropteryx v čínském Liao-ningu.
- 7. listopadu – Mars Global Surveyor se stala družicí Marsu.
- 4. prosince – Mars Pathfinder – přistání na Marsu a první vozítko na Marsu.
- Vydána verze 3.2 jazyka HTML.
- Poprvé představen software ICQ.
- Založen CESNET (Czech Educational and Scientific Network), který měl za úkol vybudovat páteční akademickou síť pro akademická centra.

**Míra nezaměstnanosti v ČR byla 3,9%**

## **II. Orgány městské správy**

### **Zastupitelstvo města Úvaly**

*Starostou města Úvaly je v tomto roce stále Ing. Ivan Černý. Zástupcem starosty je Ing. Václava Baumanová.*

Namísto Ing. Miloslava Bredy, jenž přešel do funkce tajemníka MěÚ, se 20. ledna 1995 stala předsedkyní bytové komise MUDr. Soňa Brousková.

*Nový člen RM Roman Kroutil složil slib.*

Na uvolněné místo člena RM (viz kronika 1995) byl tajnou volbou (poměrem hlasů 9 pro - 2 prázdné hlasovací lístky - 3 proti) zvolen na VZMZ dne 5. března 1996 pan Radovan Skřivan.

### **Městský úřad**

Od 1. ledna 1996 byli jmenováni: vedoucí Stavebního úřadu Ing. Helena Bulíčková, vedoucím odboru životního prostředí Bohuslav Prokůpek a vedoucí sociálního odboru paní Marie Frýdmanová.

Do funkce vedoucího odboru výstavby MěÚ Úvaly byla v červnu jmenována paní Ilona Reicheltová. Tuto funkci doposud vykonávala pouze prozatímně.

### **Informace o činnosti správního odboru MěÚ Úvaly**

*Odbor představuje svoji činnost, jejímž základním kamenem je matrika s náplní práce: archivace původních záznamů, současné řešení zápisu, obligatorní civilní matrika na rozdíl od římskokatolické podle církevního práva. Mezníkem v práci je rok 1950, kdy začínají být matriky jednotně vedeny. Matriční obvod zahrnuje Úvaly, Dobročovice, Šestajovice, Jirny (Nové Jirny), Horoušany a Horoušánky, tedy cca 7 000 obyvatel.*

*Následuje zevrubný popis všech úkonů a povinností matrikáře. Připojeny jsou tabulky přehledů evidence obyvatel od roku 1990 do 1995, uzavřených sňatků v Úvalech, zápisy do knihy úmrtí, příjmy za správní úkony. Vedoucí správního odboru J. Krobová dále uvádí náplň práce jejího odboru, odpovídá zejména za dodržování a efektivní čerpání schváleného rozpočtu jí příslušících kapitol. (ŽÚ 1/1996)*



### **SPOZ (sbor pro občanské záležitosti)**

*Jako každoročně, tak i v roce 1996, tento útvar MěÚ uvádí každý měsíc v ŽÚ jména nových občánek, které uvítalo město. Uvádí i jména občanů, kteří dosáhli významného životního jubilea a jména těch, s kterými se město rozloučilo a pozůstalým vyjadřuje soustrast.*

### **Rada města**

*Poznámka – Janurová 2019: jednání Rady MZ, tak jak jsou popsána v Životech Úval, mají téměř vždy čísla jednání, někdy ovšem chybí číslo jednání a je označeno jen datem konání, někdy chybí dokonce popis celého jednání. Nabízí se otázka. Bylo jednání vůbec uskutečněno? Bylo-li, pak se nedostal záznam veřejnosti prostřednictvím ŽÚ do rukou? V roce zapisování retrospektivního záznamu kroniky 1996, v r. 2019, lze jen spekulovat. Podobně se stává, že i veřejná zasedání MZ jsou popsána takovým způsobem, že nelze s jistotou říct, kde byla pravda. Chybějící informace ale nic nemění na celkovém dojmu z dění v zastupitelstvu a Radě v průběhu toho roku. Dodatečným pátráním byly nalezeny kopie jednání RMZ a doplněna chybějící čísla či informace doplněny. Podrobnosti může najít zájemce ve Státním okresním archivu (SOKA) v Přemyslení, kam město ukládá podle Spisového řádu materiály povinně archivované.*

*V ŽÚ 2/1996 je záznam **1. jednání Rady MZ 9. ledna 1996**. Příprava pronájmu tělocvičny TJ Sokol pro tělesnou výchovu základní školy (poznámka Janurová: ještě v roce 2019 trvá pronajímání prostor v sokolovně, protože kapacita školní tělocvičny naprosto nestačí potřebám a počtu žáků ZŠ Úvaly). RMZ mj. ukládá: zajistit zpracovatele architektonické studie náměstí Arnošta z Pardubic s ohledem na přemístění sochy Arnošta z Pardubic od trati; tajemníkovi navrhnout na jmenování nového kronikáře a týmu spolupracovníků, a převzít protokolárně od dřívějšího kronikáře materiály kroniky města; zadat výstavbu ČOV II a kanalizaci v jednom výběrovém řízení; RMZ souhlasí s odprodejem starých promítacích přístrojů MEO5KB MěÚ Klánovice; souhlasí s výší vodného a stočného, jak bylo vypočteno (dotace stočného občanům).*

*Na **2. jednání Rady MZ 30.1.1996** mimo jiné informoval starosta o předpokládané obnově elektrifikace Úval, zadání studie na přesun sochy Arnošta z Pardubic na náměstí ze stávajícího místa u trati a vypsání výběrového řízení na rekonstrukci školského objektu čp.44 (domeček).*

V ŽÚ 4/1996 je informace ze **3. jednání Rady MZ z 20.2.1996** – mimo jiné uložila pokračovat v přípravě povodňového plánu (v ŽÚ 8/1996 je uvedeno, že potřebu plánu umocnily květnové - červencové povodně, MěÚ bude řešit problematiku ochrany před povodněmi, budou pověřenými pracovníky zjištěna geodetická data, která upřesní míru ohrožení dotčených nemovitostí – finanční podíl majitelů bude po skončení šetření činit 600,- Kč); dále uložila zajistit zpracování manipulačního řádu pro Mlýnský rybník a uhradit náklady na jeho zpracování; jednala o situaci v bytovém hospodářství obce a uložila zpracovat nová kritéria pro obsazování nových bytů; jmenovala pana J. Schneidera kronikářem města.

Na **4. jednání Rady MZ (14.3.1996)** zazněla: rozvaha o ploše obecních lesů v návaznosti na hospodářský plán Státních lesů, nutno připravit podklady o správě a údržbě obecních lesů, vyčištění lesů včetně likvidace vytěženého dřeva; informace - o pokračující plynofikaci; o variantách umístění služebny a zřízení Městské policie; o převodu nákupního střediska na firmu Potraviny – Vít; o povolení zřízení pro p. Venturu herny ve sklepních prostorách samoobsluhy na Homolce; o povolení veřejné sbírky na restaurování a přemístění sochy Arnošta z Pardubic.

V ŽÚ 5/1996 jsou uveřejněna rozhodnutí Rady města z **5. mimořádného jednání (28.3.) a 6. rozšířeného jednání (9.4.)**. Mimo jiné o prodeji domu čp. 184 a přilehlého pozemku v Jiráskově ulici; o vedení samostatného útvaru životního prostředí novým zaměstnancem MěÚ B. Prokūpkem; o podpisu smlouvy na rekonstrukci čp. 44 – ZŠ domeček s firmou ELPON Kounice; dále RM ukládá odboru výstavby zmapovat stav komunikací a chodníků a následně stanovit pořadí naléhavosti oprav; RM ukládá vyzvat p. Vlčka, který dluží nájemné, k vyklizení pozemku v areálu cukrovaru – upozornění na možné soudní řešení; RM se zabývá informací o zřízení linek 304 a 303 firmy ROPID, neakceptována zastávka Zálesí; RM schvaluje odprodej 150 ks židlí z bývalého kina firmě Arts Agency (200,- Kč za kus); RM byla informována Ing. Baumanovou o nutnosti zaměření pozemků na nám. Svobody jako podklad pro výkup. Důležitým bodem jednání bylo také ručení TJ Sokol Úvaly – obec musí rozhodnout, zda bude ručit novému subjektu, Rada doporučuje zpracovat několik variant řešení.

ŽÚ 6/1996 informuje o **zasedání RM č.7** ze 14.5.96: RM jednala o 3 bytech v nábavbě čp.7; o rekonstrukci čp.44 – prodražuje se o úpravu terénu; informace o možnosti výstavby domova důchodců z prostředků OkÚ Praha – východ; nezájem občanů o Pult centrální ochrany; přesun sochy Arnošta z Pardubic; mapování stavu chodníků a vozovek; schválení navržené studie realitní společnosti KIS Garant s.r.o. – 17 rodinných domů Fibichova ul.; o

*splátkování daru městu 9 000, Kč od občanů na plynofikaci formou měsíčních splátek;*

*ŽÚ 7/1996 informuje o **8. jednání RM** ze 4.6.1996, mj. povodňovém plánu; předložených zásadách přidělování obecních bytů, pronájmu nebytových prostor v objektu TESKO aj. skladových prostor. RM souhlasí se zahájením nástavby čp. 1346 a 1347 s podmínkou získání státní podpory a úvěru za přijatelných podmínek. Na tomto jednání přichází RM s využitím RD čp. 203 ve Smetanově ulici jako objekt pro MŠ. RM pověřila starostu podpisem smlouvy na provedení geologického průzkumu lokality ČOVII a podkladů pro výběrové řízení na stavbu s firmou Hydroprojekt CZ a.s. Praha. Rovněž byl starosta pověřen podpisem smlouvy s firmou ROPID na provoz autobusové linky č. 304 – Metro Českomoravská – N. Jirny – Úvaly nádraží ČD.*

*Na **9. jednání RM** 25.6. souhlasila RM s uzavřením smlouvy na dobu určitou do 31.12.1996 s firmou Profi Kolín na zajištění pořádkové služby v rozsahu 4 hodin denně; zadala odboru výstavby objednat projektové práce na výstavbu nástupních ostrůvků pro zastávky autobusu č. 304, včetně odhadu finančních nákladů. Dále RM nesouhlasí s kolaudací rekonstrukce koupaliště, nedodělky a nekvalitní beton ad. – pověřuje jednáním s Vodními stavbami Ing. Horáka.*

*O **10. jednání RM** 23.7.96 – informuje ŽÚ 9/1996 – kromě jiného se jednalo o výkupu pozemků na nám. Svobody od církve římskokatolické ad. pro stavbu Domova důchodců; o výběru firmy na rekonstrukci tělocvičny ZŠ zničené povodní; o podkladech k dořešení likvidace chátrajících objektů u čp. 184.*

*ŽÚ 10/1996 – **11. zasedání RM** 20.8. a **12. zasedání** 4.9. – stručně z jednání RM: přidělení bytů; odprodej osobních aut; inženýrské sítě na Úvaláku; prodej jezu na Výmole správci toku Povodí Labe, rekonstrukce sochy Arnošta z Pardubic – vybrán ak. sochař Kašpar a spol.; podklady výstavby ČOV II; reklamace prací firmy IMOS – plynové potrubí, vadný materiál.*

*ŽÚ 11/1996 informuje o **13. jednání Rady MZ** z **24.9.96** – zabývá se objektem čp. 203 (Smetanova ul.); programem plynofikace 1997-1998; projektem dešťové a splaškové kanalizace v ul. Prokopa Velikého; RM jednala o výši nájemného v nebytových prostorách zdravotního střediska a stanovila jeho výši na 400,- Kč/rok/m<sup>2</sup> a výši zálohy na služby; zástavbou lokality č. 49 ÚP firmou KIS Garant; schválením dotace na přemístění a restaurování sochy Arnošta z Pardubic; zástavním právem čp. 7 - nově vybudované byty; RMZ doporučuje schválit zadání firmě KIS Garant územního plánu zóny v části U Horoušánek.*

(Poznámka Janurová 2019 – realitní kancelář KIS – Garant s.r.o. působila v Úvalech v 90. letech a zabývala se stavbou rodinných domků, zasíťováním (plynovod, vodovod, kanalizace, elektrosítě, trafostanice a drobné stavby, a to zejména v oblasti Úvaly Fibichova ul., Šámalova, Hodov a Horoušánky)).

Informace o **jednání RMZ č. 14 a 15/96** (15.10. a 5.11.) v ŽÚ 12/1996 – mj. je nutné uplatnit penále za nedodržení termínu rekonstrukce koupaliště vůči firmě Vodní stavby Praha; uvedeny informace - harmonogram plynofikace, autobusové zastávky, stavba ČOV II, rekultivace černých skládek, vyhláška o umístování reklamních tabulí, příprava stavby Domova důchodců – město hledá stanovisko k projektu (stavba z prostředků Okresního úřadu Praha - východ). Pro finanční náročnost pozastavuje RM stavbu v minulosti navrhovaných autobusových zastávek.

ŽÚ 1/1997 – podává informace o **jednání Rady MZ č.16/96** z 26.11.1996 – příspěvky pro sociálně slabší občany; ve 2. MŠ potvrzena nová ředitelka pí Schneiderová; rozpočet města a ZŠ na r. 1997; příprava změn územního plánu podle předložených požadavků občanů, firem a zájmů města; dopravní značení a situace, potřeba vybudování zpomalovacích pruhů; autobusové zastávky; pronájem koupaliště; odprodej domu čp.184 V. Andresovi; osvětlení Na Ztraceném korci; RM byla informována o rezignaci Ing. V. Baumanové na funkci zástupce starosty k 31.1.1997 a uložila předání její agendy mezi pracovníky. Starosta poděkoval Ing. Baumanové za dosavadní 6letou práci. V článku VI. Procházky „Pořád se něco děje“ redaktor uvádí celoroční přehled práce RM. Kromě jinde nezmíněné studie návrhu přemostění silnice 1. třídy I/12 v Bulharské ulici (o vyhotovení projektu několika variant pěší lávky byla požádána firma Pontex – dřevěná, ocelová, železobetonová) (poznámka Janurová: lávka nikdy nebyla realizována, ani nejsou známy projekty), se v článku objevuje i žádost občanů oblasti Na Ztraceném korci o veřejné osvětlení. Opět byl zadáno vypracování projektu.

ŽÚ 2/1997 – uvádí informace z **jednání Rady MZ č.17/96** z 19.12.1996 – dopravní značení ul. Pražská; kontrola rychlosti vozidel v Úvalech; nájemní smlouvy; **návrh tajemníka na úpravu organizační struktury MěÚ Úvaly** – 8 odborů – správní, finanční, sociální, výstavby, životního prostředí, správy majetku, živnostenský a stavební úřad = 24 pracovníků; ostatní zaměstnanci města – veřejně prospěšné služby 14 pracovníků, provozní zaměstnanci 7 pracovníků, uvolněný funkcionář – 1 pracovník; celkový počet pracovníků = 46 – RMZ schválila; RMZ schválila návrh Ing. Baumanové objednat kontrolu hospodaření MěÚ za rok 1996 u kontrolní komise OkÚ Praha – východ.

### **Růst nájemného**

Pro období 1. července 1996 do 30. června 1997 se Rada MZ rozhodla ponechat koeficient růstu nájemného bytů (stanovovaný v závislosti na velikosti obce) 1,08 jako v roce předchozím. Vzhledem k ostatním koeficientům se tak základní nájemné (tedy ne služby) v Úvalech zvýšilo o 22,5%. Koeficient se vztahuje na všechny vlastníky pronajímající bytové prostory. *Byla k tomu vydána obecně závazná vyhláška č.14/1996 a vysvětlení k ní. (ŽÚ 5/1996).*

V ŽÚ 7/1996 se nalézají Zásady pro hospodaření s byty (formuláře), které jsou ve vlastnictví města – Evidence žádostí, Podmínky pro zařazení do evidence, Kategorie A-C, Seznam, Nájemní smlouva – schváleno RM 4.6.1996.

### **Vodné a stočné**

Rada MZ stanovila pro rok 1996 tyto ceny - za vodné 9,50 Kč/m<sup>3</sup> pro domácnosti a 13,60 Kč pro podnikatele. Na stočné fakturované Vodovody a kanalizací Mladá Boleslav činilo 28,35 Kč/m<sup>3</sup> se Rada rozhodla domácnostem přispět 10 Kč/m<sup>3</sup>.

### **Veřejná zasedání MZ**

**Veřejné zasedání městského zastupitelstva 5.3.1996.** V ŽÚ 4/1996 jsou uveřejněny výsledky hospodaření za rok 1995 – přebytek ve výši 11 100 000 Kč. Starosta informoval o jednání

*o přemístění sochy Arnošta z Pardubic, účelová dotace 300 000,- Kč nepokryje veškeré náklady, které bude nutno vynaložit na tuto akci.*

*Byl vypracován projekt na chodník a kanalizaci v Dobročovické ulici, hledá se levnější varianta. Schváleno zakoupení staršího zametacího vozu pro čištění ulic. Spor s p. Hrazděrou pro neplacení nájemného bude řešen soudní cestou.*

*Byly stanoveny hlavní zásady vydávání měsíčníku Život Úval – bude vydáván městem Úvaly a ne jako dosud městským úřadem (podrobně jsou Hlavní zásady pro měsíčník Život Úvaly uveřejněny v ŽÚ 7/1996).*

*Proběhla konečně volba nového zastupitele místo J. Pospíšilové, stal se jím pan Skřivan.*

*Významným bodem zasedání bylo jednání o přesplátkování úvěru TJ Sokol, spojeného s ručením městem. Koncem roku valná hromada TJ Sokol rozhodla o vystoupení z České obce sokolské a není dosud vyjasněno, zda město ručí za úvěr novému subjektu. (Vysvětleno proč došlo ke krokům TJ Sokol).*

*Připomínky občanů – distribuce ŽÚ vážne, skauti roznášejí a zaučují se. Dotaz Ing. Beneše na vodovodní a kanalizační systém, majetek města a kontroly vody, čerpání, čištění atd. – odpověděl starosta Černý. V ŽÚ 4/1996 naopak děkuje*

paní Horáková za bezplatné roznášení měsíčníku Života Úval a chválí to jako historický počin. (Viz též informace v kapitole Život ve městě – Časopis Život Úval).

Dotaz pí Pokorné na roli firmy Satca ve vztahu k Sokolu - vybavila hotel nábytkem, zvýšila tím hodnotu hotelu a očekávala návratnost.

**Veřejné zasedání městského zastupitelstva 23.4.1996 (ŽÚ 6/1996)** navazuje na jednání RM a kromě jiného zadává B. Prokūpkovi zpracovat obnovu úvalských lesů (zadat čištění za kostelem firmě, náklady cca 25 000 Kč).

Starosta pověřen podpisem smlouvy s f. ELPON – na rekonstrukci čp. 44.; úprava rozpočtu – 60 410 000,- Kč; projednána nástavba obecních domů čp. 1346 a 1347 – projednání získání hypotečního úvěru. Projednána a schválena vyhláška o zřízení městské policie od 1.7.1996 se sídlem Pražská čp. 276, předpoklad 3 – 4 policisté.

#### **9. veřejné zasedání zastupitelstva města – projednávalo:**

studie výstavby rodinných domů v oblasti Setých – soukromá firma; dopravní řešení Pražské ulice, retardéry u MŠ; návrhy na změnu loňského dokončeného územního plánu; usnesení k rekonstrukci koupaliště; příprava výstavby ČOV II a splaškové kanalizace; odhadované škody způsobené květnovou povodní 2 500 000 Kč, půjčka 150 000 na opravu protrženého stavidla Mlýnského rybníka v soukromém vlastnictví p. Prokūpka – přihlédnuto k veřejnému prospěchu z rybníka; nájemní smlouvy 3 bytů ve školní nástavbě; příspěvky na činnost spolků; autobusová linka 304 – nástupní ostrůvky nového prodloužení MHD; kontejnery na separovaný odpad; úpravu rozpočtu – nadále vyrovnaný; návrh výstavby Domova důchodců na nám. Svobody. (ŽÚ 8/1996)

#### **4. veřejné zasedání zastupitelstva města (????) konané dne 1.10.1996 (ŽÚ 11/1996)** (pozvánka v ŽÚ 9/1996 do hotelu Sport).

Mimo jiné schváleny prodeje, koupě, směna a dary pozemků (nám. Svobody pro DD, ul. Chorvatská – výstavba RD, U Hodova pro podnikatelské účely, studny u koupaliště, dále schválen záměr pronájmu koupaliště v r.1997; činnost PROFI Kolín; obnova autoparku.

**10. veřejné zasedání městského zastupitelstva – konané 1.10.1996 (1.10.1996 – opět ŽÚ 11/1996) – lehce zmatečné informace v ŽÚ – pomícháno jednání RM a VZMZ i ve vztahu k článku o pár stránek dříve. Nicméně občané, můžete si vybrat – informace jsou v podstatě podobné, týkají se investičních záměrů, koupě domu čp. 203, prodeje domu čp. 184 proti nádraží – nabídka trvá; zapojení objektů v majetku města na systém PCO – pult centrální ochrany**

*(firma PROFI Kolín); studie mostu pro pěší v Bulharské ul. přes silnici 1/12; pozastavena platnost vyhlášky o městské policii; v diskusi – připomínky k liknavosti řešení krádeží ve škole, volné pobíhání psů v ulicích, neoznačené přechody pro chodce (pozn. Janurová 2019).*

*Z informací v ŽÚ ze zasedání také vyplývá, že město podle kontroly okresního požárního rady, nesplnilo některé závažné kroky: chybí vyhláška o požární ochraně; není jmenován velitel sboru dobrovolných hasičů; není jmenován preventista (kontrola protipožárních zabezpečení v domácnostech); sbor má malý počet členů; technika není v pořádku.*

**5. veřejné zasedání MZ konané dne 10.12.1996 – ŽÚ 1/1997 – usnesení vztahující se k jednání Rady MZ č.16/96 z 26.11-96 (opět nesedí číselné pořadí VZMZ, je třeba se řídit dnem konání, neznám důvod různých číslování – pozn. Janurová 2019).**

*V navazujícím článku Ing. Vl. Procházky (ŽÚ 1/1997) je podrobně popsán průběh VZMZ, kde byla vysoká účast občanů kvůli závažnosti projednávaných témat. Kromě jiného i schválení a uzavření smlouvy s TJ Sokol Úvaly (tělovýchovná jednota) – město si vezme úvěr u České spořitelny a tím převezme dluhy jednoty ve výši 4 100 000 Kč. Sokol si nechá u ministerstva vnitra schválit nové stanovy, podle nichž město získá předkupní právo na sokolovnu v případě zániku jednoty nebo po tříměsíčním neumožnění dluhu. TJ Sokol ručí svým nemovitým majetkem. Sokol hodlá oddělit hospodářskou a sportovní činnost. Hlavním cílem všech je, aby sokolovna sloužila svému účelu a město tak zachránilo pro úvalskou veřejnost poslední veřejný sál. Redaktorka Lenka Mandová k tomu v článku souvisejícím s VZMZ dodává, že bohužel sokolská myšlenka zanikla, ale sportovní tradice zůstala. V ŽÚ 1/1997 je obsáhlý rozhovor s předsedou TJ Sokol Ing. Tomášem Opálkou a místopředsedou Jiřím Drábem ml., vedený právě redaktorkou L. Mandovou o počtu členů, věkovém průměru, sportech a hospodaření.*

### **Městská vyhláška**

*ŽÚ 1/1996 – MV č.2/92 a č.5/93 „O pořádku a čistotě ve městě“ zdůrazňuje článek IX – čištění chodníků – co se za chodník považuje, kdo odpovídá za úklid, co se úklidem rozumí a kdo je zodpovědný za zejména zimní úklid – je to majitel přilehlé nemovitosti; zakázáno je solit a chemický posyp a zametat odpad do uličních vpustí kanalizace; porušování vyhlášky může být stíháno podle přestupkového zákona a novelizovaného zákona O obcích č. 367/1990.*

### **Povinnosti vlastníků a nájemců lesů**



*Informace pro vlastníky a nájemce lesů – co vlastnictví lesa přináší - B. Prokůpek ÚŽP (Útvar životního prostředí), rovněž upozorňuje na zákonné povinnosti restituentů (ŽÚ 5/1996, 7/1996, 9/1996 přináší na pokračování podrobný popis závazků), lesní hospodářské plány a lesní hospodářské osnovy.*

### **Informace o postupu při kácení dřevin rostoucích mimo les**

*ŽÚ 12/1996*

*Vlastník pozemku nemůže bez vědomí orgánů ochrany přírody provádět kácení a mýcení stromů a keřů na tomto pozemku. V žádosti o povolení kácení uvede vlastník důvod kácení a postup, je-li stavem dřevin ohrožen život či zdraví nebo hrozí-li škoda značného rozsahu. Další možné důvody kácení a způsob oznámení a jiné podrobnosti jsou uvedeny ve zmíněném článku Odborem životního prostředí. Je uvedena i výše pokut při protiprávním postupu.*

### **III. Hospodaření města**

#### **Rozpočet**

*Návrh rozpočtu na r. 1996 – příjmy (podle kapitol) celkem 51 190 000 Kč, výdaje k 23.1.1995 celkem 51 190 000 (viz ŽÚ 1/1996) – rozpočet je vždy vyrovnaný.*

Letošní rozpočtové příjmy činily 50 490 159 Kč a výdaje 46 379 284 Kč, do nového roku přechází město s přebytkem 4 111 875 Kč.

Letos byl rozpočet upravován jednou, a to v září.

Neinvestiční výdaje dosáhly oproti plánovaným 29 483 000 Kč pouze 21 696 359 Kč, investiční výdaje 23 768 417 Kč (rozpočet počítal s 32 825 000 Kč) a příspěvky příspěvkovým organizacím činily 914 000 Kč.

Náklady na mzdy pracovníků vnitřní správy dosáhly 4 080 000 Kč a na mzdách pracovníků místního hospodářství bylo vyplaceno 1 723 000 Kč. Nárůst prvně zmíněné položky byl způsoben zvýšením počtu pracovníků MěÚ – viz změna struktury MěÚ.

Z daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti získal úvalský rozpočet 5 192 000 Kč, z daně z příjmu fyzických osob z jejich podnikání 10 811 000 Kč, z daně z příjmu právnických osob 5 146 000 Kč, z daně z nemovitostí 1 252 000 Kč a z prodeje majetku či z darů letos oproti roku minulému částky zanedbatelné.

Do rozpočtu přibýly účelové dotace pro školy (na rekonstrukci budov ZŠ) ve výši 1 550 140 Kč, na obecní byty ve výši 3 220 000 Kč (z toho bylo vráceno 2 560 000 Kč, neboť nedošlo k vybudování střešních nástaveb u domů čp. 1346 a 1347), na odstranění následků povodní a likvidaci škod 100 000 Kč, na uspořádání voleb 308 161 Kč a na sociální dávky 800 000 Kč (z toho vráceno 126 904 Kč).



Celková dotace Okresního úřadu na výkon státní správy a samosprávy představovala (jako obvykle) jeden ze stěžejních pilířů rozpočtu: 3 200 000 Kč. Další významné dotace do městského rozpočtu jsou zmíněny v zápisu o plynofikaci a budování vodovodu. (Dotace na plyn se skrývají v rozpočtu pod názvem "Vztahy mezi rozpočtem a fondy" a na vodovod v kolonce "Převody ze státního fondu").

Na správních poplatcích se letos vybralo 1 280 000 Kč.

*V ŽÚ 11/1996 je článek o úpravách rozpočtu města, pokles příjmu z daní a proč nastal. Vedlo to k pozastavení čerpání – tabulka podle kapitol; celkem pozastaveny k 30.9.1996 akce za 9 640 000 Kč.*

*V ŽÚ 1/1997 hodnotí rok 1996 starosta I. Černý a sděluje, že poprvé došlo v tomto roce ke snížení příjmů pro město minimálně o 20%. Mimořádnou zátěží v rozpočtu byla i koupě pozemků na náměstí Svobody pro stavbu domova důchodců, který se má v příštích dvou letech stavět (pozn. Janurová 2019: Domov důchodců, nyní Domov seniorů, byl otevřen v dubnu 1999). Stavba domova důchodců bude ve správě a majetku Okresního ústavu sociálních služeb a bude financována ze státního rozpočtu.*

### **Investice**

*V ŽÚ 2/1996 je krátký článek od tajemníka ing. M. Bredy – **INVESTICE – nejvyšší a nejdůležitější položka rozpočtu města** – uvádí, že investice tvoří 51% rozpočtu města, kde lze očekávat i změny po upřesnění dotací od státu na výstavbu čističky odpadních vod ČVOV II a kanalizace. Obrázek o situaci objasňuje text a grafy čerpání investic za posledních sedm let a dotací získaných od státu. Doplněk k rozpočtu a výčet pozastavených investic je uveřejněn v ŽÚ 11/1996.*

K zaznamenáníhodným investicím patřila letos mj. koupě dvou automobilů Škoda Felicia na leasing od firmy ŠkoFIN pro potřeby MěÚ ve výši 312 043 a 268 443 Kč v rámci obměny vozového parku, kdy byly zároveň prodány tři starší vozy značek Š 105, Š 120 a Škoda Favorit.

*V ŽÚ 11/1996 u článku s informací o jednání 10. VZMZ je uveden i přehled investic ve městě – kanalizace, plynofikace, chodníky, příprava stavby čistírny odpadních vod, rekonstrukce školní budovy čp.7, který přednesl starosta I. Černý.*

*V ŽÚ 12/1996 vedoucí odboru výstavby I. Reicheltová odpovídá na otázky redakce, týkající se oprav ulic Na Spoje (sedání podloží, výstavba dešťové kanalizace, očekávaná stavba splaškové) a Klánovická a nákladů na ně. Na celkovou rekonstrukci ulice Klánovické (cca 8 mil.) město nemá finanční prostředky.*

## **Život ve městě**

### **Časopis Život Úval**

Na veřejném zasedání dne 5. března rozhodlo Městské zastupitelstvo o několika změnách týkajících se místního měsíčníku Život Úval. Z MěÚ Úvaly se vydavatelem Života Úval stalo město Úvaly. (Vydávání bylo povoleno oddělením kultury OkÚ Praha-východ dne 21. května 1991 pod registračním číslem 032090069.) Bylo stanoveno, že měsíčník bude koncipován jako veřejný sdělovací prostředek se zaměřením na informovanost občanů o záležitostech města. Články v něm může zveřejňovat každý občan a každá organizace při splnění podmínek daných tiskovým zákonem. Průměrné náklady na jeden výtisk dosáhly 15 Kč. Od začátku roku 1996 je časopis dodáván zdarma do každé úvalské domácnosti (respektive poštovní schránky). Nejpozději první den v měsíci jej všude roznášejí skauti, kterým za tuto službu město vyplácí 30 000 Kč ročně. V souvislosti s distribucí do každé domácnosti se zvýšil náklad časopisu z 1 100 na 1 900 kusů. Proto byla také zdvojnásobena cena inzerce (jež i tak zůstává ve srovnání například s říčanskými poměry relativně nízká) za formát A4 1200 Kč, ½ A4 za 700 a ¼ A4 za 400 Kč.

*V ŽÚ 7/1996 jsou uveřejněny Hlavní zásady pro měsíčník Život Úval – Vydavatel, Zaměření, rozsah a obsah ŽÚ, Obsah ŽÚ, Redakční rada, Postup přípravy vydání ŽÚ.*

Časopis Život Úval je nedílnou součástí této kroniky.

### **Koupaliště**

Rekonstrukce neprobíhá úspěšně – letos nebude sezóna zahájena (podrobněji ŽÚ 8/1996).

### **Vandalismus**

*V ŽÚ 10/1996 si Jana Pospíšilová – ředitelka MDDM - postěžovala na úplnou devastaci chatky v krásném zákoutí na Vinici, kterou opravili s manželem, aby sloužila jako klubovna nebo prostory pro výtvarné či letní příměstské tábory pro děti, navštěvující kroužky domu dětí. Dosud udržovali chatku Svobodovi a ředitelka MDDM ji v roce 1996 zakoupila pro potřeby domečku. Během léta ji vandalové zdevastovali šokujícím způsobem. Chatku již manželé opravují, případ nahlásili policii, ovšem budoucnost ukáže, zda bude pachatel objeven. (Poznámka Janurová 2019 – dotazem u tehdejší ředitelky J. Pospíšilové (nyní v důchodu) na pozdější vývoj situace jsem zjistila, že chatku v tom roce opravili, tehdy vypomáhal i V. Bláha /Divokej Bill/, který v MDDM konal prezenční službu. Byla vyplacena pojistka, která připadla do rozpočtu města. Chatka později, asi v následujícím roce, byla vypálena, opět neznámým pachatelem, a*

*tím vlastně zanikla. Stávala poblíž nynější rozhledny. Opodál, v místě současného parku Stonehenge stávala také myslivecká chata, o jejímž osudu jsem zatím nic nezjistila, ale doplním informaci po kontaktu s pamětníky myslivosti v Úvalech. Další zdevastovaný objekt stojí také v této oblasti a byl v roce 2018, při úklidu přírody objeven v zarostlém prostoru, obklopený střepy a různými až nebezpečnými předměty, proto nebylo okolí aktivitou Zachraňme koupaliště uklizeno. Město bylo upozorněno na tento stav.)*

### **Trestná činnost**

Letošní rok byl bohužel mimořádně bohatý na výrazné události. V dubnu 1996 šokovala nejen úvalskou veřejnost vražda Antonína (řečeného Jardy) Běly, proslulého svou angažovaností v různých druzích trestné činnosti. Poté, co byl v minulosti jeho dům ve Škvorecké ulici v noci pro výstrahu ostřelován, vniklo do něj tentokrát několik ozbrojených mužů a ti tam spoutali dvě přítomné ženy. Když se Běla v noci vrátil domů, zasáhli ho několika střelami před garáží. Pravděpodobným důvodem činu bylo vyřizování účtů mezi jednotlivými skupinami mafie, zabývající se obchodováním s pašovaným zlatem, drogami a další trestnou činností. Jelikož událost spadá do kompetence Útvaru pro vyšetřování organizovaného zločinu PČR, nepodařilo se kronikáři zjistit, zdali byl pachatel zadržen (*pozn. Janurová 2019: do konce roku 1996 se nepodařilo pachatele nalézt, byl však zadržen člen arménské mafie, který měl v minulém roce na rodinný domek Bělových vypálit dvě protitankové střely – viz příloha „Napsali o nás 1996“ – další poznámka – bude trvat ještě několik roků, než pachatele najdou a usvědčí a pak osvobodí, viz kronika 2016*)(Rovněž webové stránky [www.uvaly.cz](http://www.uvaly.cz) se zabývají jádrem politicko – policejné – mafiánské historie ČR devadesátých let s odkazy [www.uvaly.cz/co-se-deje-ze-humny](http://www.uvaly.cz/co-se-deje-ze-humny) - v tištěné formě jsou tyto zprávy přílohou kroniky 2016).

Další výraznou událostí, jež však zasáhla do povědomí občanů Úval daleko méně než vražda Běly, byla vražda, jež se odehrála na parkovišti u státní silnice mezi Úvaly a Újezdem nad Lesy (kde se v současnosti podle stánku s občerstvením říká u Pálka). Byl zde na podzim zastřelen jeden z členů skupiny nájemných vrahů, kteří vešli ve známost jako Bidermann a spol. Na počátku roku 1997 byl potom vrtulníkovým výsadkem speciální jednotky ministerstva vnitra zatčen jeden z gangu ve svém bydlišti v Tlustovousech. Následně bylo v polích mezi Tuklaty a Tlustovousy vykopáno ze zmrzlé půdy několik jejich obětí. Zájemce o bližší podrobnosti případu lze odkázat na dobový bulvární tisk, jenž o kauze zhusta informoval. (*Poznámka Janurová 2019: kauza je zpracována také na [www.uvaly.cz/co-se-deje-za-humny-20173](http://www.uvaly.cz/co-se-deje-za-humny-20173)*).

## **IV. Doprava, podnikání, služby, zdravotnictví**

## České dráhy

Od 1. ledna 1996 je železniční stanice v Úvalech zařazena pod železniční stanici v Českém Brodě. Dva roky před tímto datem podléhala stanici v Praze-Běchovicích a předtím byla samostatnou stanicí, měla vlastního přednostu. Od roku 1995 se zde používá moderního zabezpečovacího zařízení, které, na rozdíl např. od stanice v Poříčanech, slouží spolehlivě, v provozu je komputelizovaný výdej jízdenek a vyhledávání spojení, k pohodlí cestujících v nově zrekonstruované nádražní budově slouží od roku 1996 automat na kávu. V Úvalech se prodá měsíčně kolem 14 – 15 tisíc jízdenek, a za stejnou dobu sem přijde kolem 140 zavazadel a 60 spěšnin.

Nákladní dopravu po Českých drahách v Úvalech využívají nejvíce uhelné sklady Nyko, dále firmy Stako z Újezda nad Lesy, firma Běhavý a stavebniny z Úval. V roce 1997 jezdilo z Úval denně 25 osobních vlaků do Prahy a 27 na Kolín a celkově projelo stanicí kolem 170 vlaků (před deseti lety projíždělo denně zhruba 250 vlaků). Vlaký mohou stanicí projíždět rychlostí až 100 km/h. V železniční stanici v Úvalech bylo zaměstnáno 10 výpravčích, 3 osobní pokladní, 1 nákladní pokladní, 1 skladnice zavazadel, 2 dozorcí výhybek a 1 výhybkář. Ke stanici dále patří pracovníci traťové a zabezpečovací distance. Budovy těchto distancí se rovněž nacházejí v areálu stanice. K vybavení stanice náleží 2 vlečky.

Trojkoľejná elektrifikovaná trať prochází Úvaly zhruba v úseku 2,5 km, ve stanici se větví na 3 kusé koleje, 3 manipulační koleje a 5 dopravních kolejí.

V rámci přípravy zprovoznění vysokorychlostního koridoru Děčín – Břeclav (160 km/h) byl v letech 1993-5 obnoven svršek všech tří kolejí v úseku Úvaly – Český Brod. Obnova svršku stanice (včetně modernizace výhybek atp.) je plánována na konec 90. let. Během této akce přibyla v prostoru stanice v roce 1994 velká bílá budova, v níž se nachází reléová místnost zabezpečovacího zařízení. Stavbu projektoval Ing. arch. Kristián a realizovalo ji Železniční stavitelství Brno. Byla přestavěna a zrekonstruována budova nádraží, ve které mohou nyní cestující využít prostornější a čisté odbavovací haly. Rovněž byl vybudován nový železniční přejezd, přes nějž lze projíždět nesníženou rychlostí bez obav o tlumiče, čímž přišly Úvaly o přirozený silniční retardér.

Dne 20. srpna 1995 projel na cestě z Olomouce do Prahy úvalským nádražím historický vlak tažený parní lokomotivou. Vlak byl vypraven při příležitosti oslav 150. výročí zahájení pravidelného provozu na této trati.

Čas od času dojde i v prostoru železniční stanice k nehodě. Naposledy v létě 1996 vykolejila u Masny lokomotiva, přičemž nedošlo k žádným zraněním. (Škoda za 3,5 mil. Kč – viz napsali o nás 21.6. v deníku Právo, Janurová 2019).

Zpracováno 24. července 1997 dle rozhovoru se zdrojem, jenž si nepřál být jmenován.

### ***Linka MHD***

Po delším úsilí připojit Úvaly na pražskou hromadnou dopravu začala do Úval od 1. června 1996 jezdit autobusová linka č. 304 pražské MHD. Provozovatelem linky se na základě výběrového řízení stala firma Jaromír Horký – Hotliner. Na trase Českomoravská (v roce 1996 konečná stanice trasy B pražského metra) – Jirny – Úvaly, jejíž projetí jedním směrem trvá autobusu se všemi zastávkami zhruba 60 minut, jezdí autobusy přibližně šestkrát denně.

V Úvalech jezdí linka na zastávky U Školy (mateřské na Úvaláku), Nádraží, Benzina a pak pokračuje zpět na Jirny). Další zastávky nebyly kvůli velké finanční náročnosti zřízeny.

### ***Obslužnost***

Provoz autobusových linek z vesnic kolem Úval a linek z Čelákovic, Brandýsa a Říčán je závislý na dotacích. Okresní úřad přispěl letos částkou 16 milionů Kč, jež pokrývá ztrátu provozovatele za první tři čtvrtletí letošního roku. Zbývající ztrátu mají uhradit obce. Městské zastupitelstvo se rozhodlo dotovat linku z Říčán do Brandýsa 9 500 Kč a na dopravní obslužnost okolních obcí přispělo firmě ČSAD Kolín částkou 40 000 Kč (oproti požadovaným 65 000 Kč.)

### ***Chmelařská pojišťovna***

Nebytové prostory v objektu Tesko, jež 1. července 1996 opustil Podnik výpočetní techniky (PVT) Poděbrady (který zde zprvu zajišťoval agendu spojenou s kuponovou privatizací), pronajala Rada města Chmelařské pojišťovně od 1. srpna do 31. prosince 1996 za 400 Kč/m<sup>2</sup> za rok plus služby 4 350 Kč za měsíc plus pronájem movitého majetku za 500 Kč měsíčně.

### ***Bezpečnost***

Po neúspěšných pokusech zřídit v Úvalech městskou policii se Rada MZ rozhodla najmout k zajištění pořádkové služby bezpečnostní agenturu Profi Kolín. Její pracovník plní po čtyři hodiny denně úkoly dle pokynů pověřeného pracovníka MěÚ. Za tyto služby platí město 15 000 Kč měsíčně. Jen za první dva měsíce činnosti na podzim 1996 dosáhli pracovníci agentury odstranění 6 vraků aut z veřejného prostranství a odklizení 13 starých skládek písku či stavební suti.

## **Pošta**

K nelibosti především starších občanů byla v prosinci 1996 přesunuta pobočka České pošty z budovy v Pražské ulici do 1. patra v budově nákupního střediska firmy Vít na náměstí Svobody. (Následkem toho ukončil za nějaký čas svůj provoz obchod pana Jindřicha Líznera s potravinami v blízkosti bývalé pošty, neboť jeho potenciální zákazníci začali svou cestu na poštu spojovat s nákupem v jiném obchodě s potravinami – v supermarketu Vít.)

*ŽÚ 1/1997 informuje o otevření pošty 9.12.1996 v 1. patře budovy prodejny Vít na nám. Svobody, jiné prostory v Úvalech nebyly k dispozici.*

## **Telefonizace (1996)**

Od konce osmdesátých let nemají Úvaly vlastní telefonní ústřednu, ale pouze satelitní ústřednu pro převod telefonního signálu z místních kabelů do dálkových, která se nachází v Grégrově ulici čp. 1443. Vlastní digitální ústředna (polské výroby francouzského typu) je v Praze a začátkem roku 1997 byla s úvalskou rozvodnou propojena standardním kabelem. V roce 1996 proběhlo založení optického spojovacího kabelu, ale koncové zařízení dosud nebylo namontováno. Počet účastníků a kapacitu úvalské satelitní ústředny její majitel, SPT Telecom, a. s., nesdílí. Telefonní čísla začínají v obcích napojených na zmíněnou ústřednu, tedy v Horoušanech, Horoušánkách, Tuklatech, Tlustovousech, Škvorci, Třebohosticích, Zlaté, Květnici a Úvalech, na 997 a jsou sedmimístná. Telefonní kabely jsou na většině území města vedeny venkovními sloupovými rozvaděči a s jejich umístěním pod zem se v blízké budoucnosti nepočítá, neboť většina z nich byla instalována teprve koncem osmdesátých let. Jediným stálým pracovníkem pro údržbu sítí a telefonů v oblasti Úval a okolí je od roku 1974 p. Kadlec.

Čekací doba na vyřízení žádosti o zavedení telefonní linky byla z často mnoha dlouhých let zkrácena na konci roku 1996 na dva až tři měsíce a během roku 1997 by již čekání mělo odpadnout úplně. Žádosti podnikatelů podložené jejich živnostenským listem jsou vyřizovány přednostně. Počet žádostí v posledních letech klesá, neboť mít telefon je už v Úvalech, jakož i v řadě dalších oblastí ČR, běžnou záležitostí.

Na území Úval SPT Telecom taktéž zavádí telefony prostřednictvím radiové sítě Radiomobil. Jedná se však o technicky ne naprosto dokonalé provizorium, které by mělo dočasně překlenout nedostatek pevných linek “v zemi”.

Zpracováno 24. února 1997 dle informací p. Kadlece

## **Prodejny, služby, pohostinství**

**Rozsáhlé články v ŽÚ 2/1996 k uzavírání prodejny GASTRO VIKI** – jedná se o samoobsluhu s potravinami a s bufetem teplých jídel v čp. 527, roh Pražská a Raisova ulice – nájemcem objektu v majetku MěÚ je pan Hrazděra. Je uvedeno vyjádření OHES (Okresní hygienické stanice), vypovězení smlouvy nájemcem, ukončení provozu prodejny potravin. L. Mandová píše odůvodnění: průsak odpadní vody, z prvního patra je vedena kanalizace do kuchyně v přízemí; nutnost zakrytí, aby nemohlo dojít ke kontaminaci potravin při poruše, dílčí oprava bez efektu; proběhne jednání mezi majitelem objektu MěÚ a nájemcem, který navíc nezaplatil nájemné.

**Informace k objektu čp. 527** – zástupce starosty V. Baumanová obsáhle informuje o situaci. Městu nebyly sděleny ani nájemcem ani OHES důvody uzavření provozovny v nebytových prostorách. Pan Hrazděra zaslal městu výpověď, a to bude muset protokolárně prostory převzít a řešit i otázku nákladů vloženým nájemcem do pronajatých prostor.

**Společnost ISTA se přestavuje** – v Riegerově ulici po rekonstrukci budovy čp. 12, bývalé Fruty, vznikl skladový a výrobní areál – izolace střech, plastová okna. Rozsáhlý rozhovor pro ŽÚ 4/1996 s M. Štefanem vedla Lenka Mandová.

**Sdělení živnostenského úřadu – nově otevřené prodejny a uzavřené prodejny (ŽÚ 6/1996):**

**Fiala – Vít potraviny** (poznámka Janurová 2019 – záměr vytvoření nákupního střediska s krytem CO v podzemí vznikl ještě za minulého režimu a stavební povolení bylo vydáno 10.8.1989, v archivu kronik je uložena fotografie výkopu na náměstí Svobody, spisy o stavbě jsou na stavebním úřadu v Riegerově ulici, prodejna byla uvedena do provozu až v roce 1995);

Nová prodejna obuvi Zlín na náměstí Svobody (areál prodejny Vít), tamtéž prodejna oděvů - Bitriová; prodejna Živa – areál cukrovaru; Hlávková – Šelířová – hračky, dětské oděvy, Vojanova ul.; Vl. Hlouška – sport, oděvy, nám. Arnošta z Pardubic; kadeřnictví Husova; Votava – dlaždice, obklady, Na Spojce; Krob - Dekor, rozšíření sortimentu o fotoaparáty a přenosné telefony Siemens; Hlávka – elektro servis, rozšíření sortimentu o velké spotřebiče;

**zaniklé – Lein – potraviny;** Hrazděra Gastro VIKI; koloniál Praktik;

Dále v Úvalech působí Zlatnictví Jitka v Husově ul. čp.31; prodejna Masného průmyslu Úvaly, Purkyňova čp.331. Nově působí EMMI – Second hand v 1. patře obchodního domu Vít.

**Neuvěřitelnou informací v ŽÚ 6 a 8/1996 je zánik firmy Lein, a přesto v srpnu ještě je uveřejněn rozhovor s majitelem a foto z prodejny nápojů a novinky**

*v cenách a dalších potravinách (poznámka: jak si to vysvětlit? V roce 2019 už těžko). Další velký článek o kvalitě zboží a Václavské slevě je v ŽÚ 9/1996 s majitelem Leinem. Firma Lein provozovala prodej potravin formou Cash & Carry v bývalých garážích Středočeského průmyslu masného v Purkyňově ulici.*

**Drotex – nová prodejna oblečení a drogistického zboží** – v Jiráskově ulici u nádraží (V. Branyšová ŽÚ 11/1996);

**V prodejně ABC Real – Husova čp. 77** můžete už platit platební kartou Variant České spořitelny (ŽÚ 12/1996) (napsali o nás – HN v 14/11);

**Oděvy IVKA** v areálu nákupního střediska Vít na nám. Svobody – (ŽÚ 12/1996);

**Kampeličky – možnost vzniku** – spolkům a sdružením chce poradit o nové možnosti vzniku a základním principu Ing. J. Šamanová (ŽÚ 5/1996);

**Hotel pro kočky** – nadstandardní péče 70,- Kč za den, 3x denně jídlo – napsali o nás – Hradecké noviny – asi Mourek v Jeronýmově ulici.

**Zajímavost – nejlevnější brambory** nabízí Kamenické družstvo v areálu cukrovaru (ZZN) v Úvalech za 3,- Kč/kg.

**Služby a řemesla:** Klempířské práce Jiří Hyblbauer, Hálkova čp. 862; Zdeněk Jeřábek – zemní práce U přeložky čp. 1105; Jaroslav Adam, zednické a obkladačské práce, Poděbradova čp. 712, Úvaly; Zámečnické, obkladačské a zednické práce B. Strnad Lužická čp.1353; Stavební servis Hrachovec, Maroldova čp. 1323; Petr Šnábl – elektroinstalace, 24hodinový servis, autodoplňky, Rašínova 1029; Zahradník K. Kváča Mánesova čp. 880, prodej okrasných dřevin, architektura, služby; Videonahrávání - Hatniaková Rašínova čp. 1257; Podlahy, žaluzie, těsnění – DOMEX Vlastimil Andres, Lužická čp. 1328; Zlatnická dílna Renata Štěrbová – Kollárova čp. 732;

**Pohostinství** – T. Bašta informuje o restauraci Homolka, nejatraktivnější úvalská restaurace (ŽÚ 9/1996);

V ŽÚ 10/1996 v seriálu Průvodce úvalským pohostinstvím T. Bašta informuje o podniku Jídelna – Jiří Jeřábek (U Přeložky čp. 803, v přízemí rodinného domku) nabízí až 10 hotových jídel v cenové relaci 27 – 35 Kč. Pivo lahvé – Gambrinus za 8 Kč.

V ŽÚ 11/1996 je rozhovor s vedoucím živnosti BACH – provozuje **samoobsahu a restauraci na Slovanech** – převzetí od Jednoty Říčany, úpravy a otevření prodejny asi 20.11., restaurace v prosinci (zatím nepředána Jednotou).



*Provozovna **U sudu** – v ulici V. Nováka čp. 270 – prodej vína a nápojů z okénka obřího sudu na ulici, nabízí i lahvové pivo, konzumuje se ve stoje na chodníku; problémem je WC – cedule vybízející k použití v cukrárně Pod kašany je špatně viditelná a cukárna zavírá dříve, než okénko sudu. (Poznámka Janurová 2019 : zhruba po roce 2000 funguje v „restauraci“ vlastní 2místné WC v zahradě domu a majitel vybudoval přístřešek pro zimní návštěvníky a ty, kteří rádi posedí, spíš než stojí u plotu, ve dvoře domu. Je krytý, uzavíratelný a vytápěný).*

***K klub** – „**Káčko**“ v Husově ulici patří k novějším úvalským restauracím – jídlo, nápoje, kulečník, bar, špičkové zařízení podle red. T. Bašty (ŽÚ 12/1996);*

## **Zdravotnictví**

### **Zdravotní středisko**

V rámci privatizace Samostatné polikliniky Praha-východ (lidově zvané Klimentská) (SP) byla předána do rukou města stará budova zdravotního střediska (poznámka Janurová 2019: starou budovou je míněno v rámci Akce Z vybudované zdravotní středisko v letech 1960 – 1965 svépomocí občanů a mnoha hodin brigádnických prací, přístavba proběhla v roce 1979; informace z knihy Úvaly v průběhu staletí a kronika 1961, kdy se zaznamenává, že v r.1960 započaté budované středisko je v r.1961 již pod střechou, v kronice 1965 je zapsáno, že bylo

*2. ledna 1965 středisko slavnostně otevřeno za účasti ONV OV KSČ a OÚNZ ).*

Město bylo vlastníkem přístavby na pozemku 1825/2 (tedy “nové budovy”), kterou SP pronajímalo za 58 530 Kč ročně, od 1. prosince 1993.

Vzhledem k tomu, že všichni lékaři zprivatizovali svou činnost, spadali v roce 1995 pod správu SP na zdravotním středisku pouze topič a uklízečky, proto k 1. květnu 1995 SP předala správu objektu městu. Teprve rozhodnutím Ministerstva pro správu národního majetku a jeho privatizaci z 1. května 1996 byly do vlastnictví města bezúplatně převedeny parcely, na nichž se obě budovy zdravotního střediska nacházejí, movitý majetek na středisku a konečně stará budova střediska čp. 1144 v celkové hodnotě 1 580 000 Kč. (V ŽÚ 6/1996 je zmínka, že privatizace zdravotního střediska byla dokončena 21.5.1996 a majetek v celkové hodnotě 1 559 000,- Kč, předán městu, byly zahájeny nejn nutnější opravy a příprava plynofikace objektu v r. 1997).

Odborný a praktičtí lékaři platí nájem a provozní náklady (topení, elektřina, úklid...) v souhrnné výši kolem 30 tis. Kč za rok na ordinaci. Zubař platí celkem přes 80 tis. Kč. Nájem je sjednaný na dobu určitou (1 rok), smlouvy na další rok se uzavírají měsíc před jeho započítím.

Ve zdravotním středisku poskytovali své služby praktické lékařky pro děti a dorost MUDr. Vladimíra Kumprechtová a MUDr. Lenka Jeřábková, praktické lékařky MUDr. Soňa Brousková, MUDr. Eva Soukupová a MUDr. Irena Těšíková, gynekolog MUDr. Jaroslav Brabenec. Prostory zubních ordinací najímá MUDr. Jiří Mareš, dále zde pracuje dentista Jaroslav Hora a další stomatolog. V budově zdravotního střediska se rovněž nachází lékárna. Ta 1. ledna 1996 přešla ze správy Lékárenské služby Praha-východ do soukromých rukou. Její majitelkou je PharmDr. Hana Kantorová. Poplatky městu za nájem činí ročně 57 200 Kč, což je dvakrát více, než platila Lékárenská služba, a za služby 42 900 Kč.

**VZP upozorňuje** – v souvislosti se změnou výplaty sociálních dávek, jsou povinni klienti oznámit ukončení poskytování peněžitě pomoci v mateřství do 8 dnů datum od data vzniku nároku na rodičovský příspěvek. Dále informuje, že v důsledku zvýšení minimální mzdy od 1.1.1996 z 2 200 na 2 500 Kč dochází i ke změnám ve výši záloh na platby zdravotního pojištění (ŽÚ 3/1996).

## **V. Politický a kulturní vývoj, školství**

### **Politický život**

#### **Ministr v Úvalech**

V rámci začínající volební kampaně se v Úvalech 9. května 1996 zastavil na pracovní oběd s místními podnikateli ministr práce a sociálních věcí, člen ODS, Jiří Vodička.

25. dubna pořádá pro příznivce místní sdružení ODS setkání s poslancem sněmovny Parlamentu ČR RNDr. Michalem Lobkowiczem v prostorách MULTITEC v Riegerově ul. (ŽÚ 4/1996 – článek poslance M.L. O čem je konzervativní politika?).

#### **Předvolební aktivity v Úvalech**

Za MěV KSČM v Úvalech se k nastávajícím volbám vyjadřuje Ladislav Drexler v ŽÚ 4/1996. Je kritický k práci současné vládní koalice, která se podle něj obává zejména řešení sociálních otázek, ke vstupu do EU, k privatizaci, ke zdravotnictví. Ptá se, jak se naše ideály z roku 1989 splnily. Podle něj je bilance žalostná.

Pravděpodobně na tuto kritiku reaguje paní Horáková v tomtéž čísle ŽÚ a diví se, že KSČM je zastoupena ve vedení města, přestože komunistické pojetí napáchalo velké škody na dvou generacích lidí. Hovoří o aroganci strany a tvrdě

*realitě současné vlády, která musí uklidit nepořádek po 40 letech beztrestného vedení státu jménem strany.*

### **V ŽÚ 5/1996 – Informace k volbám**

*Starosta I. Černý a vedoucí správního odboru J. Krobová píší o uspořádání voleb do parlamentu ČR v Úvalech. Informují o volebních místech a krocích k přípravě. Volby se budou konat 31.5. a 1.6.1996.*

*ŽÚ 5/1996 rovněž uvádí řadu agitačních článků politických stran v Úvalech, které se parlamentních voleb účastní. Za KDU – ČSL píše Dr. Eysseltová, za KSČM L. Drexler, za ODS Ing. Kovář; ODS také zve na volební mítink s Dr. Lobkowiczem a ČSSD představuje kandidátku A. Čurdovou.*

### **Volby do Poslanecké sněmovny**

Událostí s neočekávaným výsledkem se staly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR konané ve dnech 31. května a 1. června 1996. Oproti očekávání většiny pozorovatelů nezískala dosavadní vládní koalice (složená z Občanské demokratické strany (ODS), Občanské demokratické aliance (ODA) a Křesťanské a demokratické unie – Československé strany lidové (KDU-ČSL)) znovu většinu v nejvyšším zákonodárném orgánu země. Ve volbách do dvousetčlenné sněmovny získala vládní koalice pouze 99 hlasů a opozice složená z České strany sociálně demokratické a dvou extremistických stran – Komunistické strany Čech a Moravy (KSČM) a Sdružení pro republiku – Republikánské strany Československa (SPR-RSČ) 101 hlas. Toto nešťastné rozložení sil předznamenalo politický vývoj v České republice na dlouho dopředu.

V Úvalech dopadají všeobecné volby jinak než v celostátním souhrnu a i tentokrát tomu bylo stejně. Celkem se zúčastnilo 78% voličů (mírně více než v celostátním průměru). Z 3718 voličů se voleb zúčastnilo 2924, platných hlasovacích lístků bylo odevzdáno 2910. Volby vyhrála s velkým náskokem na největší opoziční stranu ODS (1353 hlasy = 46,5%), na druhém místě skončila ČSSD (552 hlasy = 19%), dále se umístily ODA (240 hl. = 8,2%), KSČM (208 hl. = 4,71%), SPR-RSČ (134 = 4,6%) a poslední stranou, jež se ve volbách dostala do parlamentu (ačkoli v Úvalech přes pětiprocentní hranici neprošla), byla KDU-ČSL (120 hl. = 4,1%). Tříprocentní hranici stanovenou pro státní příspěvek politickým stranám překročila v Úvalech na rozdíl od celostátního výsledku Demokratická unie (3,3%) a podobně oproti celostátnímu výsledku se přes ni v Úvalech nedostali Důchodci za životní jistoty. Ve volbách uspěly v Úvalech i strany, jež zde nevyvíjejí žádnou činnost (ČSSD, ODA, SPR-RSČ, DEU).

Na výrazném úspěchu vládních pravicových stran se v Úvalech bezpochyby podepisuje blízkost hlavního města, která s sebou nese velké příležitosti k podnikání, a také takřka nulovou nezaměstnanost, spojenou se zaměstnaneckými platy vyššími než celostátní průměr. Na orientaci voličů

možná též působí jejich nezávislost na státu v otázkách bydlení – převážná část úvalských občanů bydlí v rodinných domcích nebo družstevních bytech.

Jedinou zaznamenaníhodnou událostí, jež ovšem nenarušila průběh voleb, bylo odstranění plakátů všech volebních stran z veřejných plakátovacích ploch už 30. května, což pobouřilo zejména místní organizaci ODS. Příslušný pracovník VPS uznal chybu a příští den pomohl plakáty opět vyvěsit.

### **Volby do Senátu**

Za podstatně menšího zájmu občanů (podobně jako v celé České republice) proběhly historicky první volby do horní komory Parlamentu České republiky – do Senátu. Do těchto voleb se volí v jedenaosmdesáti jednomandátových obvodech. Volební období Senátorů je stanoveno na šest let, třetina senátorů však byla v těchto počátečních volbách zvolena na dva roky a třetina na čtyři roky. Úvaly spadají do volebního obvodu č. 41 (Benešov) utvořeného z částí okresů Benešov a Praha-východ. První kolo voleb se konalo 15. a 16. listopadu a v Úvalech se ho zúčastnilo 44,14 % z 3 722 oprávněných voličů. Na prvním místě se umístila kandidátka ODS Libuše Benešová (870 hlasů), na druhém nezávislý kandidát na kandidátce ČSSD Josef Dráb (228 hlasů) a na třetím místě kandidát ODA Vladimír Šuman (221 hlas). Ostatní kandidáti dostali 204 hlasy (Jan Minář za KSČM) a 97 hlasů (Vlasta Chromá, jež kandidovala jako nezávislá). Jelikož žádný z kandidátů nezískal v prvním kole nadpoloviční většinu, konalo se 22. a 23. listopadu druhé kolo, ve kterém se rozhodovalo mezi dvěma kandidáty, kteří v prvním kole získali nejvíce hlasů. Tohoto kola se v Úvalech zúčastnilo 41,7% oprávněných voličů a zvítězila v něm kandidátka ODS poměrem hlasů 1059 : 475. V celém volebním obvodu nakonec zvítězila tatáž kandidátka, získavši celkem 46,12 % hlasů, zatímco druhý Josef Dráb získal 20,04% hlasů.

Uspořádání voleb v Úvalech přišlo v roce 1996 na 274 292 Kč.

### **Kultura ve městě**

#### **Plesy**

SK Úvaly kopaná uspořádal 20. ledna 1996 sportovní ples. Vzhledem k tomu, že se neprodal plný počet vstupenek, skončila celá akce prodělkem. SK proto požádal MěÚ, aby mu prominul správní poplatek z prodaných vstupenek. Městská rada s tímto nesouhlasila.

*Ovšem v ŽÚ 4/1996 píše Jiří Vrána, předseda oddílu kopané SK Úvaly, že lednový ples se vydařil a byl pořádán proto, že je potřeba sehnat peníze na činnost oddílu. Za ještě zdařilejší pokládá Karneval 24.2. se 120 vtipnými maskami, očekávaný finanční efekt se však nedostavil.*

*V lednu se konaly kulturní akce MDDM – sváteční akademie, Country bál, návštěva divadla Spejbla a Hurvínka; v březnu ples Obce Barátnické J.A.Komenského – vyjmenování sponzoři do tomboly ŽÚ 5/1996; v říjnu 1. Country Club v hotelu Sport zve příznivce bluegrass, folk a country MDDM; V. Jubilejní ples Klubu důchodců 3.2.1996 v sokolovně – hraje Combo M. Kočárníka, předtančení kroužku MDDM; SK Úvaly – sportovní karneval 24.2.1996 v sokolovně – hraje SMOK; TJ Sokol Úvaly - 4. házenkářský ples 17.2.1996 v sokolovně, hraje COMBO M. Kočárníka; MDDM zve na Country bál do sokolovny 12.10.1996, skupina COP; **Václavská s Kmochovkou a „Úvalským Kmochem“ Jaroslavem Dufkem** – 28.9.1996 se v sokolovně se konal koncert Velkého městského dechového orchestru Františka Kmocha za řízení šéfdirigenta Josefa Maršíka. Zúčastnili se i zahraniční a domácí hosté, hrály se písničky rodáka J. Dufka (foto skladatel při poslechu ..., foto orchestru Jantar ze Švýcarska). Poděkování sponzorům (Lein a Záměstný) a ředitelce MDDM J. Pospíšilové a finanční podpoře MěÚ (ŽÚ 11/1996).*

### **Městská knihovna**

Městská knihovna nakoupila letos 599 knih, odebírala 36 titulů časopisů, vyřadila 549 knih a zaznamenala 23 717 výpůjček. Za knihy a časopisy se celkem vydalo 89 445 Kč, přičemž průměrná cena jedné knihy činila 149 Kč. Do knihovny chodil 491 platící čtenář, z toho 154 dětí do 14 let. Celkově bylo v knihovně 5 892 návštěv. V knihovně se letos konalo 23 besed.

### **Knihovna - údaje za rok 1996**

Nákladem 40 000 Kč za hardware (financoval Okresní úřad) a 40 000 za software (financoval MÚ), byl po dlouhých letech marných žádostí do Městské knihovny zaveden počítačový systém na správu knihovních fondů. Software LANius od táboorského výrobce umožňuje vyhledávání v katalogu podle jména autora, názvu knihy, nebo klíčových slov. Počítačová katalogizace fondu probíhá s pomocí základní databáze poskytnuté za úplatu knihovnou v Benešově a bude pravděpodobně dokončena v průběhu r. 1997. Systém usnadní vypůjčování knih prostřednictvím legitimací využívajících čárový kód. Rovněž ulehčí administrativu spojenou s vedením knihovny, např. vypisování denních a čtvrtletních výkazů.

*V ŽÚ 6/1996 knihovna uvádí seznam nových přírůstků a snaží se tak získat nové čtenáře nebo jen zlepšit jejich informovanost a činí tak i v ostatních měsících.*

## **Výročí – vzpomínka na kronikáře PhDr. Stanislava Sedlmajera**

Odešel v únoru 1996 – poslední uveřejněný článek v ŽÚ 1/96 – Kronika všedního dne – Dokladování světa, ve kterém žijeme: GRAFITTI – foto v podchodu nádraží a zamyšlení nad sebevýrazem nejmladší generace.

### **Socha Arnošta z Pardubic**

*V ŽÚ 8 a 9/1996 L. Mandová vyzývá k podpoře sbírky pro sochu Arnošta z Pardubic, která potřebuje opravit a přestěhovat – město zřídilo účet, nedostává se 450 000 Kč, finanční příspěvky lze předat i sekretářce na MěÚ. Jan Bubák zde také pojednává v souvislosti s přemístěním sochy o místu narození - **Kde se narodil Arnošt z Pardubic** – ŽÚ 9/1996 sepsáno z literatury. ŽÚ 10/1996 uveřejňuje poměrně podrobný článek vedoucího správy majetku města P. Kočárníka o postupu při jednání o přemístění sochy Arnošta z Pardubic, počínaje jednáním s památkáři a celé realizaci úkolu, včetně výběrového řízení na zpracování studie řešení. V červnu 1996 bylo zahájeno územní řízení a rozhodnutí bylo vydáno v srpnu. Ze čtyř kolektivů uchazečů o realizaci přesunu a restaurování sochy byl vybrán návrh kolektivu akad. sochaře J. Kašpara, J. Vajce a M. Sokola. Přemístění mělo být dokončeno do 10. října 1996 a vlastní restaurování mělo být provedeno do 31.7.1997.*

### **Socha Arnošta z Pardubic je na náměstí**

Po dlouhých přípravách byla 12. listopadu tohoto roku **(*uveřejněno chybné datum, viz dále, pozn. Janurová*)** definitivně přemístěna socha Arnošta z Pardubic z nevyhovujícího zanedbaného a opuštěného místa u železniční trati, poblíž rybníka Kaláku, na náměstí Arnošta z Pardubic. Řada úvalských občanů se spolu se zástupci města a církve zúčastnila slavnostního aktu při příležitosti přemístění sochy. Promluvil světící biskup a generální vikář pražský, Mons. ThDr. Jaroslav Škarvada. Pan Roman Bubák poté přítomným zasvěceně porozprávěl o Arnoštově osobnosti a starosta města poděkoval všem, kteří se na této akci podíleli. Závěrem zazpíval ženský pěvecký sbor oslavnou píseň. *Tolik informace kronikáře.*

***V článku v ŽÚ 11/1996 se ovšem píše, že socha byla přemístěna a sloužena slavnost na náměstí u příležitosti 140. výročí římskokatolické farnosti dne 12.10.1996 – jsou zveřejněny fotografie přemístění – stěhování – sochy (v archivu fotografií byly nalezeny negativy, ty byly zpracovány a naskenovány a jsou uloženy v archivu kronik v digitální podobě, včetně***

*krátkého videozáznamu převozu pomníku a ukládání na náměstí), fotografie – biskup ThDr. Jaroslav Škarvada u sochy děkuje městu za kulturní počin, foto shromáždění na náměstí Arnošta z Pardubic – hovoří starosta I. Černý – jistý omyl v datech byl zaznamenán při kontrole a doplňování kronikářského zápisu retrospektivně a upřesněn nalezenými materiály v archivu městských kronik i rozhovory s pamětníky a restaurátorem - poznámka Janurová 2019.*

## **Školství**

### **Základní škola**

**Ohlédnutí ředitele F. Smolíka za uplynulým pololetím** – počty žáků – školní rok 1995/96 = 497, tříd = 23; školní rok 1996/97 = 570, tříd = 26; rekonstrukce školní budovy, nové bytové jednotky (ŽÚ 4/1996) (v ŽÚ 8/1996 je uvedeno pro koho budou byty ve školní přístavbě určeny).

ŽÚ 9/1996 – rozhovor s ředitelem ZŠ F. Smolíkem o počtu žáků = 497, od 1. září – 576 včetně devátých tříd; problémové děti 132 registrováno v Okresní pedagogicko – psychologické poradně v Říčanech; sociálně slabí, krádeže, finanční rozdíly; rodiče špatně vychovávají děti; zájmy sportovní, duchovní.

### **DROGY – mládež – prevence od M. Kadeřábkové.**

*Je třeba zmínit v kronice tuto problematiku podrobněji, protože už v tomto roce nastává velký problém s rozšířením drog mezi mládeží. Rodiče často netuší, že jejich dítě užívá drogy a neuvědomují si oni, ani děti, že drogy vedou k závislosti a předávkování neznámou drogou či větší dávkou vede k úmrtí. Redaktorka Lenka Mandová hovoří s 16letou studentkou gymnázia Marií Kadeřábkovou, která externě spolupracuje s nadací pro prevenci a léčbu drogových závislostí a AIDS Drop-in, o prevenci, dostupnosti a příznacích užívání drog. (ŽÚ 9/1996)*

### **Zvláštní a Praktická škola (1996)**

Od roku 1973 funguje v Úvalech Zvláštní škola (ZvŠ). Povinnou školní docházku v ní plní děti, které by nestačily tempu školy základní. Do roku 1977 byla jednotřídní, do roku 1985 dvoutřídní, v letech 1986 až 1992 trojtřídní, další rok čtyřtřídní, ve školním roce 1995/6 pětitřídní a od školního roku 1996/7 se zde vyučuje v šesti třídách. Tento nárůst byl způsoben důslednější aplikací měřítek, jež mají splňovat žáci základní školy, která byla umožněna především zlepšením podmínek, v nichž zvláštní škola pracuje. K výuce ve zvláštní škole jsou nyní tedy navrhováni žáci, kteří by dříve byli ponecháni ve škole základní. Na rozdíl

Kronikářský zápis retrospektivní 1996/2019

od dob před Listopadem 1989 nemůže být nyní do zvláštní školy dítě umístěno bez souhlasu rodičů. V několika příštích letech se vzhledem k současnému sestupnému trendu v porodnosti v ČR očekává pokles počtu žáků. Žáci zvláštní školy pocházejí většinou ze "sociálně slabších" rodin - mívají negramotné a často nezaměstnané a finančně nezabezpečené rodiče. Počet romských dětí nepřesahuje deset procent. Rodiče se školou povětšinou příliš nespolupracují. Mimořádně se v minulosti stalo, že rodič - podnikatel sponzoroval jednu školní akci.

Od září 1992 funguje ve stejné budově nově zřízená Speciální, později Rodinná a nyní Praktická škola. Do Praktické školy přicházejí po základní škole děvčata starší patnácti let, která měla značné potíže se zvládnutím učiva, opakovala jednu nebo více tříd a neměla by proto šanci být přijata do jakéhokoli učebního oboru, nebo dívky zdravotně (epileptičky) či pohybově postižené. Jsou do ní přijímány dívky ze spádové oblasti (např. až z Českého Brodu). Hlavní náplní práce v Praktické škole je naučit žákyně vaření, šití, základním domácím pracím a péči o dítě. Žákyně chodí na praxi například do nově zřízeného penzionu v Českém Brodě, kde pomáhají se všemi kuchyňskými, úklidovými a dalšími pracemi a rovněž se zde mohou seznámit s možnostmi svého budoucího uplatnění. To bývá většinou jako pomocné síly ve stravovacích provozech a sociálních zařízeních. Ředitelkou obou škol je od roku 1990, respektive 1992 paní Eva Bubáková.

Zřizovatelem obou škol byl do roku 1994 MÚ, od roku 1994 patří ZvŠ pod Okresní školský úřad a Praktická škola pod Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Obě mají plnou právní subjektivitu, což například obnáší povinnost vést podvojný účetnictví.

Ve zvláštní škole působí šest třídních učitelů (z toho čtyři speciální pedagogové, jeden vysokoškolák a jeden středoškolák (pouze jeden muž)), jedna vychovatelka ve školní družině a jedna ředitelka, společná i pro Praktickou školu, ve které vyučuje jeden speciální pedagog, jeden vysokoškolák a jeden středoškolák.

Obě školy intenzivně spolupracují s Klubem důchodců, pořádají pro jeho členy například pravidelné vánoční besídky. Praktická škola předvedla v minulých letech děvčaty ušité modely šatů na módní přehlídce v Hotelu Sport (*pozn. Janurová: nyní hotel Budka*). Její žákyně též pečou cukroví pro akce MDDM. ZvŠ ve spolupráci s BESIPem pořádá dopravní cyklistické soutěže pro všech devět zvláštních škol z okresu Praha-východ.

Ve školním roce 1996/7 bylo žáky 1. a 2. třídy šest dětí, do 3. a 4. třídy chodilo 10 dětí, do 5. a 6. dvanáct, do 7. stejně jako do 8. dvanáct a do 9. třináct. Dále bývají do výuky zařazeny, na takzvaný diagnostický pobyt, děti zapsané do základní školy, které mají s tamní výukou obtíže. Ve valné většině už ve zvláštní



škole zůstanou, neboť menší nároky na ně vytvářejí menší psychický tlak a zmizí u nich frustrace ze zaostávání za ostatními.

V budově školy též působí pedagogicko-psychologická poradna, jež už od roku 1982 dvakrát týdně vyšetřuje poruchové děti a zjišťuje problémy přímo na hospitacích ve třídách. V budově funguje v odpoledních hodinách také pobočka čelákovické Základní umělecké školy (dříve Lidové školy umění umístěné v Kulturním domě Marie Majerové).

Nová, architektonicky výrazná a neobvyklá, budova Zvláštní školy na náměstí Arnošta z Pardubic byla kolaudována v září 1992, kdy se sem škola přestěhovala z budovy čp. 7 tamtéž. Budova s pěti učebnami, jednou tělocvičnou, kuchyňkou, dílnami, řadou kabinetů a velkou plynovou kotelnou pro vytápění prostor svých a budov základní školy včetně jídelny, je funkčně vyřešená a plně vyhovuje potřebám školy. Její stavba byla bohužel odvedena nedbale, takže kvůli zanedbané izolaci z celého objektu uniká zbytečně teplo a pod ploché střechy zatéká. Budovu dostalo od státu do svého majetku město. To ji škole pronajímá (v roce 1996 za 240 000 Kč za rok).

Rozpočet ZvŠ činil v roce 1995 1 565 000 Kč a v roce 1996 1 876 000 Kč, u Praktické školy tyto částky činily 641 000 a 765 000 Kč.

*V ŽÚ 11/1996 Petr Kočárník, vedoucí odboru správy majetku města, informuje o dokončené vestavbě bytů v čp.7 (ZŠ) a probíhající rekonstrukci čp. 44 – domečku z roku 1783. Uvádí předpokládané náklady a hovoří o snaze získat prostředky na rekonstrukci fasády velké budovy ZŠ čp.7.*

### **MDDM - údaje za školní rok 1995/6**

V MDDM pracovaly 43 zájmové útvary s celkem 482 členy. MDDM uspořádal tři letní a jeden zimní tábor: sportovní v Řepči (u Tábora); výtvarný v Cholticích (u Pardubic); desetidenní taneční v jižní Kalábrii (poplatek 3000 Kč), sponzor CK Filipes zaplatil účast osmi vítězům Regionální taneční soutěže pro Prahu a střední Čechy; zimní taneční v Rumburku.

Ze 30 000 Kč, které MÚ vyčlenil v roce 1996 na kulturu získal MDDM kolem 20 000, aby mohl uspořádat akce jako Václavská s Kmochovkou či Country festival. Ostatní akce financoval MDDM ze vstupného sám.

V roce 1995 vyhrály děti z MDDM druhé a v roce 1996 první a druhé místo v celorepublikové soutěži ze znalostí o životním prostředí.

Recitační soutěže pořádané MDDM se zúčastnilo 125 dětí v kategoriích do 10, 12 a 15 let. Děti z MDDM obsadily v roce 1996 1. místo v okresní recitační soutěži.

1. - 3. března 1996 uspořádal MDDM výukový seminář stepu, který vedl mistr světa ve stepu ing. P. Hrubec. Semináře se zúčastnilo 80 lidí, z toho čtyři zahraniční hosté.

Úvalské Country festivaly se dostaly do povědomí příznivců country, a proto festival v červnu 1996, na kterém hrály skupina Cop a další čtyři profesionální kapely a řada amatérských, vysílalo rádio Country v přímém přenosu. Velký úspěch rovněž zaznamenaly country bály konané 13. ledna a 12. října.

*(Podrobnosti v ŽÚ 4/1996 za 1. čtvrtletí). V ŽÚ 5/1996 podrobně MDDM informuje o diplomech, které dívky TS RYTMUS pod vedením A. Sisimilichové získaly. Rovněž představuje, které letní tábory bude pořádat.*

*V ŽÚ 6/1996 se v rubrice školství objevují příspěvky dětí z MDDM z dramatického kroužku – L. Vančurová – Proč mají bobři placatý ocásek? a M. Hlaváčková – Zajíc se zlatými zuby.*

### **Spolky**

***Jak se prezentují spolky v Úvalech*** – je poměrně kritický a obsáhlý článek T. Bašty k vývěskám spolků u nádraží (ŽÚ 7/1996). Jedná se o nástěnky dvou místních církví, které jsou aktualizované, ale vedlejší, patřící Obci baráčnické, obsahuje pouze obrázek jakési šťastné mladé krojované rodiny. Svaz chovatelů se představuje unikátním způsobem, informací o přesunu schůzí z prosince 1992 na leden 1993! Nástěnka SK Slavoj je nevzhledná, ručně psané čmáranice. Dominuje střední velká plocha pro všeobecná oznámení. Ani vedlejší Svazu rybářů neoplývají aktuálností a informacemi. Podobně tabule LMK, ze které je patrné, že se jedná o letadla jen podle nákresů modelů. Jediné upravené jsou nástěnky Junáka a MDDM. Autor pokračuje kritikou nástěnek Elektromechaniky aj., nakonec i Tenisového oddílu.

### **Kopaná**

*V ŽÚ 4/1996 je uveřejněna krátká zpráva o činnosti oddílu kopané – SK Úvaly. Oddíly si nevedly příliš dobře, pouze žáci se umístili na 2. příčce okresního přeboru s nadějí na postup. Výbor počítá s přílivem mladé krve ze Slovan (pozn.: co to znamená předseda oddílu J. Vrána nevysvětluje); předseda děkuje řadě vyjmenovaných sponzorů společenského plesu a vybízí další k pomoci řešit svízelnou finanční situaci. Zmiňuje 2. místo v soutěži starých pánů SK HAVRAN ÚVALY.*

### **Cyklistický klub Úvaly**

*Zpráva v ŽÚ 9/1996 obsahuje výsledky 3. ročníku tříetapového silničního závodu Malá cena Úval pořádaného 24. a 25. srpna. Sponzorem odměn byla akciová společnost SIS. Vítězem byl M. Kubík z Nymburka a na druhém místě pak P. Štork z Úval. Úvaly ještě obsadily 7., 10, 15., a 17-22. místo.*

### **Rybáři**

Na 2. Rybářském plese s tombolou, konaném 27. února 1996 v sokolovně, bylo vyprodáno. Zájem o vstupenky byl takový, že by se jich podle odhadu organizátorů bývalo prodalo až 800, leč kapacita sálu jich dovolila prodat pouze 270.

V březnu uspořádala místní organizace Českého rybářského svazu ve spolupráci s MDDM dětský karneval, o který byl rovněž velký zájem.

*26.3.1997 se sešla valná hromada a hodnotila rok 1996. Několik čísel MO – 219 členů, 228 povolenek. Zájezd, výroba násad, setkání seniorů, závody mládeže na rybníku Fabráku. V ŽÚ 1/1997 Miloslav Kolařík shrnuje činnost Českého rybářského svazu Úvaly v článku "Rybáři, ryby, povodně". Uvádí počet členů 243 a výtěžek 657 kg ryb na 1 ha. Škoda při povodních, kdy v květnu „vypláchla“ první násadu za 40 000 Kč, musela být hrazena nákupem nového kapřího plůdku za 48 Kč/1kg. Rybáři se starají o celé povodí ve městě a společně s Veřejně prospěšnými službami likvidují případné škody.*

### **Hasiči**

Letos byla provedena rekonstrukce vytápění a adaptace bytu v budově požární zbrojnice v Klánovické čp. 918. Jednotka Sboru dobrovolných hasičů zasahovala v roce 1996 pouze dvakrát. Rozsáhlejší akcí bylo hašení požáru seníku v Dobročovicích, jež trvalo skoro 24 hodin.

### **Skauti**

Na podzim byla zkolaudována budova nové klubovny pro vlčata (nejmladší skauty). Skauti ji stavěli dva roky vlastními silami.

*Oznámení Junáka – 30.7.1996 zemřel bratr Miroslav Pazourek – od r. 1945 byl vůdcem oddílu, v r. 1991 pak vedoucím skautského střediska J. Bubáka.*

### **Klub důchodců**

V červnu 1989 byl v Úvalech na popud shora (tedy na popud Okresního národního výboru) povinně utvořen Klub důchodců. Byla mu přidělena místnost v Kulturním domě s příslušným vybavením a technikou (televizorem...), která byla vybudována z bývalé zkušebny a rekvizitárny KD MM. Začalo se v něm scházet 10 - 12 občanů důchodového věku. V roce 1993 byla v důsledku navrácení budovy Kulturního domu původnímu majiteli klubová místnost přesunuta do nářadovny sokolovny. Nájem, který činí cca 10 tisíc Kč ročně i nadále hradí MÚ, pod nímž Klub důchodců stále funguje. MÚ činnost Klubu důchodců dále ročně dotuje částkou zhruba 20 tisíc Kč. Členové neplatí žádné členské příspěvky.

V současnosti (1996) dochází na pravidelná středeční klubová setkání kolem 50 občanů v průměrném věku 70 let, z toho sedm mužů. U zrodu Klubu stál a hnacím motorem jeho činnosti zůstává pan Jaroslav Plaček (v roce 1996 mu bylo 82 let). Kroniku Klubu důchodců vede paní Bohuslavová.

Na téměř každé klubové setkání zavítá nějaký host, který členy seznámí s problematikou, které se věnuje. Témata bývají opravdu různorodá a lidé velmi zajímaví - od soudce Nejvyššího soudu přes filmaře, sportovce a místní cestovatele, po zaměstnance Městského úřadu, kteří členy Klubu důchodců seznamují s detaily dění ve městě. Každý přednášející dostane kytičku. Jenom za rok 1996 proběhlo podobných přednášek 26. Na klubových setkáních je zakázáno kouřit, hádat se a mluvit o politice.

Dotaci využívá Klub důchodců při pořádání četných veřejných akcí. Tou pravděpodobně nejznámější je každoroční Ples důchodců, velmi populární úvalská společenská událost, na niž přispívá i řada místních podnikatelů.

Pravidelně hraje Orchestr Mirka Kočárníka. Vedle toho Klub pořádá Velikonoční pomlázkovou zábavu, Václavskou a Mikulášskou zábavu (vstupné dobrovolné), při kterých (buď v sokolovně, nebo v hotelu, který už si dvakrát neúčtoval nájem a ještě k tomu přidal pohoštění zdarma) vystupují například děti z mateřských škol a provozují se různé soutěže. Pro pravidelné Vánoční posezení 23. prosince, u kterého nechybí stromeček a koledy, připravují cukroví děvčata z Praktické školy. Klub důchodců má družbu s podobným spolkem v Újezdě nad Lesy.

Čtyřikrát ročně uspořádá Klub zájezd na různá místa po celé ČR. Zájezdů se obvykle účastní kolem 45 lidí. Zájezdů se pro případ potřeby účastní i zdravotní sestra.

Členové Klubu důchodců vypomáhají městu při různých akcích - roznáškou hlasovacích lístků při volbách, doručováním pozvánek.

Největší radost dělají organizátorovi celého klubu, panu Plačkovi, nejen podařené zájezdy, ale spokojení lidé, kteří do Klubu chodí rádi a v pohodě zde činorodě tráví svůj volný čas.

Zpracováno dle rozhovoru s panem Jaroslavem Plačkem dne 6. dubna 1997.

*(Rovněž v ŽÚ 2/1997 je jednostránková zpráva o činnosti klubu a v zápise jednání RMZ je uvedeno, že RM souhlasí s uzavřením nájemní smlouvy na pronájem místnosti v objektu TJ Sokol pro klub důchodců za nájemné 250,- Kč za setkání).*

### **Český svaz ochránců přírody**

*Základní organizace Úvaly hledá nové členy – p. Aulický hovoří krátce o činnosti a záměrech v ŽÚ 9/1996.*

### **Střelecký klub**

*V ŽÚ 5/1996 je rozhovor s aktivním členem Střeleckého klubu panem Oldřichem Havránkem v Úvalech o novém zákonu o střelných zbraních a legálním držení. (Poznámka Janurová 2019: velmi obsáhlé informace o střelectví v Úvalech jsou, jak historické, tak i současné zhruba do r. 2000, v knize Úvaly v průběhu staletí a v archivu městských kronik u signatury FH - fotografie historické. Rovněž zaznamenám informace o aktivitě v současnosti (2019) do deníku pro kronikáře).*

### **Sdružení zdravotně postižených (SZdP)**

*Rozhovor s p. Loskotem v ŽÚ 10/1996 o vozíčkářích v Úvalech, členské základně v Úvalech a okolí k 19.3.1996 – 193 členů. SZdP se dělí se na 5 sekcí, sídlo má v Praze Karlíně, v článku následuje výčet možností a pomoci.*

### **Tenisový klub**

*Krátká zpráva o činnosti za rok 1996 – soutěže, krajské turnaje mládeže se nachází v ŽÚ 2/1997.*

### **TJ Sokol**

*Rozhovor v ŽÚ 1/1997 redaktorky Lenky Mandové s předsedou Tělovýchovné jednoty Sokol Úvaly Ing. Tomášem Opálkou a místopředsedou Jiřím Drábem ml. o úvalské sokolovně, družích sportů pod TJ – cvičení žen a mládeže, rodičů s dětmi, košíková, volejbal. Jediný závodní oddíl je házená. Uvádí důvody, proč TJ vystoupila z České obce sokolské. Je vyjmenován nemovitý majetek. Hovoří se o cíli oddělit hospodářskou a sportovní činnost, tělocvična by měla vydělávat na úvěr, dluhy a ručení.*

### **Církev římskokatolická**

8. dubna se v kostele Zvěstování Páně konal velikonoční varhanní koncert duchovní hudby. Na varhany hrál Josef Lecian, zpíval sólista opery Národního divadla v Praze Pavel Červinka. Farnost koncert uspořádala za přispění MÚ.  
12. října si **úvalská farnost připomněla 140. výročí svého založení.** (viz článek P. Šubrta v ŽÚ 2 a 10/1996). Při této příležitosti byla udělena osmi věřícím svátost biřmování (uděloval biskup Škarvada). *Vyjmenováni jsou faráři (celkem 8) od roku 1857 do 1970 – Karel Šubrt dosud.*

*V ŽÚ 2/1996 páter K. Šubrt spolu s Ing. J. Pečeným zmiňují Úvaly, které byly v 19. století přifařeny k Hradešínu, ale úvalští občané žádali zřízení samostatné duchovní správy. Dne 20. října 1856 bylo výnosem c.k. místodržitelství a výnosem ministerstva kultury vyhověno. Samostatná farnost neměla ale budovu, pro faráře byl najat byt v domě čp. 20, jehož vlastníkem byl Jan Pečený s manželkou Barborou. Obec po dlouhém jednání odkoupila nakonec statek čp.*

*45 od manželů Janouškových a vystavěla na náměstí novou jednopatrovou budovu fary, která stojí dodnes. Úvalská farnost má kořeny až v době prvního pražského arcibiskupa Arnošta z Pardubic.*

Koncem prosince se v kostele konaly předvánoční koncerty dětí z 2. mateřské školy, žáků základní školy ve Škvorci a varhanní koncert Markéty Hejskové. Významnou událostí v životě církve bylo i přemístění sochy Arnošta z Pardubic na náměstí po něm pojmenované – *stalo se 12.10.1996, viz ŽÚ 11/1996, foto ze stěhování a poděkování biskupa ThDr. Jaroslava Škarvady městu za kulturní počin – viz samostatná kapitola v této kronice. Poznámka Janurová 2019: pro úplnost opakuji, že ve volné příloze kroniky na DVD a na externím disku jsou skeny fotografií restaurování sochy na původním místě, převoz a umístění sochy/pomníku na náměstí Arnošta z Pardubic, také amatérský video záznam z přesunu a postavení sochy na připravený podstavec. Projevy starosty Ivana Černého, biskupa Škarvady a pana Bubáka.*

### **Církev bratrská**

Svobodná církev reformovaná, založená v roce 1880, začala v Úvalech působit v roce 1904 v domě manželů Kučerových čp. 184. Po vzniku Československé republiky se v roce 1919 přejmenovala na Jednotu českobratrskou. Kvůli sporům o výklad věrouky se úvalský sbor v roce 1923 oddělil od Jednoty a spolu s jiným sborem v Praze, v Myslíkově ulici, vytvořil tzv. Záchranný spolek Tábor. V roce 1924 stanul v čele úvalského sboru pan Michálek a církevní aktivity se přesunuly do jeho domu v Alešově ulici čp. 411. Roku 1951 zrušil komunistický režim spolek Tábor a úvalský sbor tak byl znovu připojen k Jednotě českobratrské, pod sbor Praha-Žižkov. V roce 1967 dostala církev svůj dnešní název - Církev bratrská. Bohoslužby, které čeští bratři nazývají shromáždění, se v roce 1974 přesunuly do domu paní Myslivcové v Pražské ulici čp. 477. V současnosti dům na této adrese církev vlastní, vlastními silami ho adaptovala a sama si ho udržuje. Své bohoslužby zde konají též Českobratrská církev evangelická a Československá církev husitská.

V současnosti má církev bratrská v Úvalech (kazatelská stanice zařazená pod mateřský sbor Žižkov) 17 aktivních členů v průměrném věku 67 let a jejich shromáždění se účastní tři další pravidelní hosté. Káže jim žižkovský kazatel Jan Aszonyi (jinak známý tím, že na přelomu let 1997/8 sloužil jako první vojenský kaplan u českého vojenského sboru v rámci mezinárodních mírových jednotek SFOR v Bosně). Přes určitou snahu získávat nové věřící počet členů Církve bratrské v Úvalech (z někdejších 150) stále klesá, nikoli pouze jejich vymíráním, ale též přirozenou migrací. V celé ČR má církev asi 5 000 věřících.

Církev bratrská pořádá svá shromáždění dvakrát týdně. Neperiodicky pořádá ekumenické akce typu koncertů duchovní hudby.

V rámci probíhající odluky církví od státu se uvažuje i o změnách ve financování Církve bratrské. Její kazatel je stále placen ze státních prostředků. Provoz a údržbu kazatelny si však církev hradí sama.

Dle rozhovoru s panem Janem Stehlíkem ze dne 25. ledna 1998  
*Poznámka Janurová 2019: Kronikář sepsal vzpomínky představitele církve také retrospektivně pro kroniku 1996, proto je tato kapitola uvedena ve zmíněném roce.*

## **VI. Životní prostředí**

### **Pravidelný úklid**

Každé jaro a podzim probíhá tzv. úklid města. V 1. etapě mají občané možnost se zbavit železného šrotu a velkoobjemového odpadu (letos 27. a 28. dubna). Ve 2. etapě probíhá svoz biomateriálu a zbytků sutě v kontejnerech, které jsou zdarma přistaveny v předem oznámenou dobu na určeném místě. Letos byly kontejnery při jarním úklidu během měsíce května po dvou až třech dnech rozestavěny celkem na 66 místech. Celou akci financuje město.

### **Co jsme pili?**

*V ŽÚ 8/1996 J. Beneš píše o výsledcích rozborů pitné vody - zvýšené množství dusičnanů, vysoká tvrdost vody; oponuje O. Pavlík z VaK Ml. Boleslav, znečištění již ve zdrojích, úprava vody stav neovlivní. Podobně informuje o kvalitě vody článek ŽÚ 10/1996 od Ing. Bauman: **Jaká je kvalita pitné vody?***

*Pojednává o studnách firmy Chmelík z r. 1929 a přidává další historické informace. Jaké jsou současné normy a stav, historický vývoj kvality, ocelové potrubí a korozivní odolnost, zvýšený obsah železa. Zaznívá kritika tehdejšího investora, který problém řešil technologicky nevhodně. V současné době dusičnany klesají a maxima se pohybují na úrovni 60 mg/l vody. V 88 ukazatelích splňuje voda v úvalském vodovodu požadavky ČSN 75 7111 „Pitná voda“.*

### **Voda pitná a odpadní z pohledu majitele a provozovatele**

**– obsáhlý rozhovor se zástupci VaK Mladá Boleslav, nedostatky, výtky, investice města ŽÚ**

*v 7/1996 – rozhovor s Ing. Pavlíkem a Čubanem a Ing. Baumanovou vedla redakce ŽÚ (Šamanová, Mandová) a zmiňuje informace o počtu připojených a zpoplatněných 765 vodovodních a 142 kanalizačních přípojek, o dalších investicích, kontrole kvality pitné vody a vyčištěné odpadní vody; zmíněna prohlídka ČOV, hydranty. Výměna vodoměrů je možná po 6 letech zdarma.*

## **Povodně**

Technický stav staveb na Výmole a především akceschopnost úvalských občanů prověřila povodeň, která neočekávaně přišla v noci 18. května 1996. Hladina vody začala stoupat během průtrže mračen ve večerních hodinách. Voda s sebou brala všechno, co leželo na březích. Horní rybník přetekl přes hráz. Vzniklý povodňový stav operativně začali odstraňovat místní rybáři, dále se k nim připojili pracovníci správy majetku města a útvaru životního prostředí MěÚ a také pracovníci VPS. Hladina stoupala o deset centimetrů za pět minut. Zaplaveny byly sklepy a garáže v Riegerově ulici, tělocvična základní školy a přilehlé objekty. Naplavené kmeny stromů prorazily jedno ze stavidel Mlýnského rybníka. Škody byly později vyčísleny na 2,5 milionu Kč. Podél celého toku Výmoly byla podemleta a vyvrácena řada stromů. Hladina vody začala opadávat kolem třetí hodiny ranní. Příčinou povodně vedle průtrže mračen, v níž napadlo 41,4 mm vody na m<sup>2</sup>, bylo zahrazení toku Výmoly naplaveným materiálem z nemovitostí podél břehů a zúžení vodního toku nasypáním pozemku sportovního areálu TJ Sokol až k vlastní Výmole.

V souvislosti s úvalskou záplavou a katastrofální záplavou v obci Zápy ve dnech 18. a 19. května 1996 byly podniknuty kroky k dokončení úvalského povodňového plánu, jehož zpracování bylo Radou města zadáno už 20. února 1996. *Zatím je v té době vytipováno cca 60 povodněmi ohrožovaných nemovitostí v zátopovém území, obyvatelé budou vyzváni ke spolupráci.*

*V ŽÚ 7/1996 se píše o povodni v květnu na Výmole a protržení stavidla Mlýnského rybníka, o zatopené tělocvičně ZŠ a příčinách povodně.*

*V ŽÚ 8/1996 varuje redaktorka L. Mandová před nedodržováním regulace - 5 metrové volné šířky na březích Povodím Labe spravovaného potoka Výmoly.*

*Důsledky protržení stavidla popisuje v článku „Nepouštějte klády po potoce, jsou nebezpečné“. Uvádí zde, že Rada MZ se rozhodla, protože chápe soukromý Mlýnský rybník také jako požární nádrž, přikročit k další rekonstrukci mostku přes hráz a pomůže půjčkou na opravu stavidla majiteli.*

*V ŽÚ 7/1996 je textem i fotograficky zdokumentována povodeň na Výmole, protržení stavidla u Mlýnského rybníka a zatopení školní tělocvičny.*

## **Srážkoměrná stanice – počasí**

### **O povodních na Výmole trochu jinak**

*V ŽÚ 2/1997 je článek „O povodních na Výmole trochu jinak“ od ing. J. Beneše a zároveň jsou uvedeny údaje o denních a měsíčních srážkových úhrnech v květnu až červenci; rovněž jsou uvedeny průtoky na potoce Výmola na jezu u Kaberny; příčiny povodní a neuvážené zásahy člověka; asi 70 obytných domů leží v inundanci potoka a je ohroženo povodněmi; zpracovává se povodňový plán.*



**Úplný přehled** – tabulka a text – **zpráva srážkoměrné stanice za rok 1996**, je uveden v ŽÚ 3/1997. Rok byl velmi chladný. V noci na 18. května silně pršelo a došlo k zaplavení zahrad a nánosům bahna, zasahovali VPS i hasiči. Srážkově nepřesáhl rekordní rok 1995, ale přiblížil se. Nejvíce napršelo v letních měsících (graf). Srážka 52,4 mm z 8. 7. 1996 v Úvalech je největším denním srážkovým úhrnem naměřeným od 5. 5. 1986, kdy zde byla zahájena pozorování, byla označena za tzv. desetiletou srážku. (Poznámka 2019: k záplavám na Výmole se nacházejí historické fotografie v archivu městských kronik a rovněž je uloženo i několik barevných fotografií povodně zde zmíněné).

### **Naučná stezka Klánovickým lesem**

ŽÚ 11/1996 je uvedeno, že byla zřízena turistickým oddílem Stopa Českého svazu ochránců přírody, za finanční podpory občana Klánovic Michal Voráčka.

### **Černé skládky v Úvalech se množí i v ulicích**

(ŽÚ 4/1996, foto). Redakce si všímá nešvaru, který se v Úvalech rozmáhá. Jsou to černé skládky po skončení zimy vykukující ze zbytků sněhu přímo na ulicích a chodnících.

J. Šamanová se diví lhostejnosti procházejících kolem a vybízí občany k úklidu před vlastním prahem.

### **Výsledky měření škodlivin v ovzduší**

V roce 1995 byl vyhodnocen jednoduchý systém dlouhodobého sledování koncentrací  $\text{SO}_2$  a  $\text{NO}_2$  a polétavého prachu (viz tabulka v ŽÚ 5/1996); přes nepříznivou konfiguraci terénu Úval nebyly ve sledovaných lokalitách (Ruská, Táboritská, Erbenova, Janáčkova, Sovova, 5. května) překročeny hygienické normy, odpovídají doporučení SZO. M. Breda nepředpokládá zhoršení, vzhledem k probíhající plynofikaci.

### **Úvaly, seminární práce studenta Petra Ježka z r.1995 z oboru životního prostředí měst a regionů –**

shrnuje základní údaje o Úvalech – celý článek je v ŽÚ 8/1996 – kapitoly: historie, výměra a rozdělení, občanské vybavení, památkově chráněné objekty a budovy, geologie, inženýrské sítě, obyvatelstvo, ovzduší, stavby, odpady, hluk, vodní toky, půda, vegetace – příroda – krajina; (poznámka 2019: sken práce uložen v archivu městských kronik u signatury H – Historie Úval, dále je dostupná on-line na webové adrese [www.uvaly.cz/uvaly-1995/](http://www.uvaly.cz/uvaly-1995/)). (Petr Ježek, student VŠE, bydliště Úvaly).

### **Rozsah a výše těžeb dřeva ve Škvorecké oboře**

Článek v ŽÚ 8/1996 B. Prokůpka o poškození lesa a napravování minulých chyb smýcením (pozn.: tak nápravu nazval odborník) smrkových porostů napadených kůrovcem a listnáčů houbovými chorobami. Dojde k vysazení stromků a zaplnění holin.

### **Škvorecká obora**

Připravuje se podle Českého svazu ochránců přírody v Úvalech p. Aulického kategorizace obory jako přírodní rezervace. Článek v ŽÚ 8/1996 navazuje na předchozí od B. Prokůpka. Existují obavy ze současné zvýšené těžby dřeva, která může změnit biotop. Již v roce 1991 při předkládání návrhu územního plánu Úval, byl registrovaný významný prvek Škvorecká obora označen jako návrh přírodní rezervace.

### **VII. Obyvatelstvo**

Pohyb obyvatelstva je uveden v ŽÚ 1/1997 matrikářkou M. Černou. Na výklad navazuje tabulka vývoje od roku 1990 do 1996. Stav k 31.12.1996 – **počet obyvatel – 4 643**; od 60let emigrovalo do zahraničí několik desítek osob, kteří mají stále české občanství a nelze je z evidence vyřadit, matrikářka by uvítala bližší informaci o jejich úmyslech.

(Poznámka Janurová 2019: Tato informace je přejata v tabulce od matrikářky a rozchází se v údajích z minulých let, neboť jsou v ní i údaje od roku 1992, které se zhruba o 30 osob liší od dříve uváděných informací kronikáři minulých konceptů kronik. Uvádějí se počty právě o cca 30 vyšší. Tento rok (1996) není s čím srovnat, nelze tedy říci, že je vše uvedeno správně. V desítkách ale počty obyvatel zhruba odpovídají).

### **VIII. Různé**

#### **TESKO**

Poznámka Janurová (2019) k zápisu jednání RM o pronájmu částí objektu: Tesko byl v 90. letech využíván často jako skladové prostory pro potřeby města či jako pro přechodné pobyty firem, které nějakou dobu pro město vykonávaly práce, viz např. f. AZ Elektrostav, kdy firma instalovala kabelové vedení na náměstí Arnošta z Pardubic. Rovněž Městská knihovna využívala místnost v objektu pro skladování staršího knihovního fondu a využíval ho i Městský dům dětí a mládeže pro taneční kroužky. Ze současného pátrání po důvodu vzniku objektu a době výstavby vyplývá: nejdříve byl zadán Okresním kulturním střediskem Praha – východ projektový úkol na výstavbu Okresního kulturního střediska

Úvaly v r.1977. Posléze se v materiálech Stavebního úřadu objevuje projekt nazvaný Tiskové a propagační středisko v r.1978. Dosud nebyly nalezeny dokumenty kolaudace a skutečného využití objektu. Podle vzpomínek pamětníků sloužil původně objekt jako tiskárna – rozmnožovna měsíčníku Života Úval. V kronikách z let 1977 – 1980 není žádná zmínka o Tesku, které evidentně bylo projektováno a postaveno v blízkosti školy. Kroniky zmiňují jakousi dostavbu objektu pro administrativu Okresního podniku služeb, ovšem bez určení místa - r.1978. Název objektu TESKO pravděpodobně pochází z toho, že nízkopodlažní objekt byl vybudován technologií v té době moderní stavebnicové montované stavby dřevěné stavby se zděným průčelím na betonové základně. V současnosti – r.2019 – je objekt přestavěn na třídy ZŠ a využíván základní školou. Nyní má čp. 1283.

Dne 22.11.2019 jsem uskutečnila rozhovor s Ivou Krňanskou, bývalou vedoucí Okresního kulturního střediska Praha – východ, detašované pracoviště Úvaly, ke kterému patřilo i technické a propagační středisko umístěné tehdy před rokem 1977 v malé místnosti na Pražské (u Bucharu) čp. 172. Okresní úřad určil, že je nutné nalézt nové prostory a záměrem bylo využít objekt čp. 9, bývalý hotel u Českého lva, který však byl v dezolátním stavu. Proto vznikl projekt Tesko (lehké montované stavby, které měly krátkou životnost). Zhruba v roce 1980 se kulturní středisko a technické a propagační stěhovalo do zmíněné stavby pod školou. Středisko vedla Iva Krňanská, pozdější vedoucí Městské knihovny. V objektu byla tiskárna, ofset a sítotisk, výtvarníci (mj. i malíř V. Vondráček), fotograf a redaktoři. Středisko vydávalo a tisklo různé metodické materiály, Život Úval a Počernický zpravodaj.

Podle sdělení paní Ivany Kaňkové, která pracovala v Tesku od března 1982 do ledna 1987 jako odborný pracovník specialista pro kulturně výchovnou činnost (velmi politický hlídaná oblast), se např. v místě zapisovala mládež do tanečních. Činnost později převzala paní Pospíšilová, která vedla i kulturní dům. V Tesku byly i kroužky keramiky v rámci MDDM, které vedla paní Miloslava Kaňková, akademická sochařka, která některé své práce věnovala městu. Nejznámější je Betlém s 18 figurkami a znak města.

V roce 2000 byl téměř celý objekt dán k dispozici pro výstavu 700 let Úval. Později některé místnosti sloužily jako školní družina. Usnesením RM ze dne 13.9.2017 byl schválen projekt Stavební úpravy objektu TESKO dům pro základní školu a přestavba dokončena v roce 2018. V budově Teska (školní budova F) se začalo učit 1. 9. 2018. Jsou tam 4 plně vybavené třídy 1. stupně - včetně digitální tabule s interaktivními učebnicemi, 2 kabinety pro učitele, sociální zázemí.

## **Anketa**

MěÚ - odbor správy majetku - vyhlásil anketu, která vybízela občany k vyjádření se v naléhavé záležitosti, a to je řešení bezpečnosti ve městě,

*vzhledem k tomu, že se stále nedaří obsadit nepřetržitě služebnu České policie v Úvalech. Jedním z možných řešení je zřízení PCO – pultu centralizované ochrany - přímo v Úvalech nebo napojení v jiném městě. Existují tři nabídky bezpečnostních agentur. Následuje popis možných činností a zásahů a orientační poplatky za měsíční střežení objektu na PCO. Podepsán starosta I. Černý.*

*V ŽÚ 5/1996 se starosta zmiňuje o nezájmu občanů o nabízenou službu a malé účasti na anketě. Vyzývá k odpovědi.*

### ***Parcela naproti nádraží konečně prodána***

Po dlouhodobé snaze prodat parcelu v Jiráskové ulici o rozloze cca 700 m<sup>2</sup> s polorozpadlou nemovitostí čp. 184 za solidní cenu konečně došlo k prodeji. Rada města rozhodla prodat ji panu Vlastimilu Andresovi za 1 001 000 Kč na výstavbu rodinného domku a pro realizaci podnikatelského záměru prodeje parketových podlah a žaluzií dle vzorků.

### ***Petice a časté stížnosti obyvatel -***

*na dodávky elektrického proudu, petice nebyla smetena do koše, ale jednání STE Kralupy s městem se protahují.*

### ***Občané z Žižkovy ulice děkují za konečně opravenou ulici – bezprašný povrch***

### ***Zrušení Hornické zaměstnanecké zdravotní pojišťovny***

*– upozornění pro občany Úval, je nutná přeregistrace – automatický je přechod k VZP; jaké jsou povinnosti zaměstnavatele a pojištěnce (ŽÚ 4/1996).*

### ***Závory***

*– důležité upozornění pro občany – vyskytly se závady – několikrát v minulých týdnech projel vlak, aniž byly závory staženy. MěÚ okamžitě upozornil na nebezpečnou situaci odborné složky a Generální inspekci ČD. Vysvětlení: světelná výstraha funguje, ale stažení závor má zpoždění a došlo k nedodržení předepsané rychlosti vlaku z Českého Brodu – ŽÚ 11/1996.*

### ***Volné pobíhání psů***

*– odchyt, platby za psa, úklid psích exkrementů, povinnosti chovatele zvířat – zákon o veterinární péči č. 215/1995 Sb., očkování v ŽÚ 12/1996. V článku je rovněž uvedena výše poplatků za psa. Celková částka vybraná na poplatcích za rok 1995 činila 79 350,- Kč.*

**Tip na výlet**

ŽÚ 6/1996 počíná uveřejňovat rubriku *Tip na výlet* – tentokrát redakce zve do Škvorce, na Hradešín a Klepec a podává podrobnější informace pro případné zájemce. Nejedná se o žádné hromadné akce pořádané redakcí či městem. ŽÚ 9/1996 píše o Českém Brodu a okolí, kam tentokrát Ing. V. Procházka zve v dalším tipu na výlet, v ŽÚ 9/1996 do Voděradských bučin.

**Napsali o nás**

*Přehled zpráv:*

*plná znění mediálních zpráv jsou uložena v tištěné i digitální podobě volné přílohy retrospektivního kronikářského zápisu 1996/2019*

**Mafie si vyřizuje účty .....**

2.1.1996 Týden ~ str. 22 ~ Události - Tento týden - Z domova  
JAN PERGLER a SABINA SLONKOVÁ (MFD)

**Cestující ze širokého okolí Prahy teď mohou při dojíždění ušetřit.....**

3.1.1996 Svobodné slovo ~ str. 04 ~ Kronika  
(jap)

**Omylem propuštěný Rus byl šéfem mafie .....**

11.1.1996 Mladá fronta DNES ~ str. 03 ~ Z domova  
(ina, ČTA)

**CO PSÁVALO ČESKÉ SLOVO.....**

9.2.1996 Svobodné slovo ~ str. 12 ~ Slovo na víkend

**Po železnici tento týden s omezením.....**

27.2.1996 Zemské noviny ~ str. 05 ~ Regiony - Střední Čechy a Praha  
(eva)

**Policisté zadrželi deset mužů, kteří jsou podezřelí z nejméně pěti vražd a dalších činů .....**

27.2.1996 Svobodné slovo ~ str. 03 ~ Z domova  
(lap)

**Kriminalisté šli najisto, když hledali mrtvolu oběti .....**

27.2.1996 Mladá fronta DNES ~ str. 03 ~ Z domova

## JAROSLAV BRYNDA, SCARLETT WILKOVÁ

**Nájemní zabijáci a jejich vrazi.....**

27.2.1996 Lidové noviny ~ str. 01 ~ Titulní strana  
*Günter Motýl*

**Vražda v Krone má již své pachatele.....**

27.2.1996 Svobodné slovo ~ str. 01 ~ Titulní strana  
*Josef DŘÍZHAL*

**Policie vykopala první oběť- gangu nájemných vrahů.....**

27.2.1996 Právo ~ str. 01 ~ Titulní strana  
*(ab, loch, s použitím ČTK)*

**Policisté našli další těla obětí nájemných vrahů.....**

28.2.1996 Zemské noviny ~ str. 03 ~ Z domova

**Nalezeno tělo již druhé oběti .....**

28.2.1996 Lidové noviny ~ str. 05 ~ Z domova  
*Ondřej Neumann a čta*

**Policie našla druhou oběť gangsterů .....**

28.2.1996 Právo ~ str. 02 ~ Zpravodajství  
*(zl)*

**Ostravský gang má už na svědomí nejméně šest vražd.....**

29.2.1996 Svobodné slovo ~ str. 04 ~ Z kroniky

**Oběti nájemných vrahů z Kolínska identifikovány .....**

29.2.1996 Zemské noviny ~ str. 01 ~ Titulní strana  
*(šn)*

**Policie stále skrývá jména obětí nájemných vrahů.....**

4.3.1996 Zemské noviny ~ str. 03 ~ Z domova

**KRÁTCE Z REGIONU .....**

5.3.1996 Zemské noviny ~ str. 05 ~ Regiony - Střední Čechy a Praha

**Výstavba moderní železnice z Děčína do Břeclavi začala.....**

12.3.1996 Zemské noviny ~ str. 12 ~ Hospodářství  
(jj)

**Střední Čechy se připravují na rychlejší vlaky.....**

21.3.1996 Zemské noviny ~ str. 01 ~ Titulní strana  
(jgr)

**Šampion z Roudnice .....**

23.3.1996 Lidové noviny ~ str. 16 ~ Poslední strana

**Historie dávná i nedávná - osídlení 4.....**

1.4.1996 Hornopočernický zpravodaj ~ str. 04 ~  
*Josef Žatecký ing. Hubert Antes*

**Liga horských kol začíná .....**

5.4.1996 Mladá fronta DNES ~ str. 03 ~ Sport a TV  
(ČTK)

**Přišimasy usilují marně o získání dotace na vodovod, přestože v obci není pitná voda a do mateřské školy ji tři roky dovážejí .....**

9.4.1996 Zemské noviny ~ str. 04 ~ Regiony - Střední Čechy a Praha  
*Jarmila GRUSZOVÁ*

**Smrt obchází dům rodiny Bělů v Úvalech.....**

16.4.1996 Svobodné slovo ~ str. 01 ~ Titulní strana  
*Josef DŘÍZHAL*

**Majitel ostřelovaného domu v Úvalech, který se soudil s Expresem, byl zavražděn.....**

16.4.1996 Právo ~ str. 18 ~ Kronika dne  
*Jana Kalinová Zuzana Lochmanová*

**Další vražedný útok na rodinu Bielových (pozn.: Bělových) skončil smrtí.....**

16.4.1996 Zemské noviny ~ str. 04 ~ Z domova

**Muž, na jehož domek dopadly loni rakety, byl zabit .....**

16.4.1996 Mladá fronta DNES ~ str. 03 ~ Z domova  
(*ina, ot*)

**Válka gangů, pomsta policisty, nebo loupežné přepadení? .....**

17.4.1996 Zemské noviny ~ str. 04 ~ Z domova  
(*šn*)

**Úvalská vražda neobjasněna .....**

19.4.1996 Zemské noviny ~ str. 04 ~ Z domova  
(*šn*)

**Obávaný mafián převezen do ČR .....**

30.4.1996 Právo ~ str. 02 ~ Zpravodajství

**Hledaný mafiánský boss předán do České republiky .....**

30.4.1996 Zemské noviny ~ str. 03 ~ Z domova

**Policisté podezírají ruského mafiána z mnoha zločinů .....**

2.5.1996 Mladá fronta DNES ~ str. 03 ~ Z domova  
*SABINA SLONKOVÁ*

**KRÁTCE Z REGIONU .....**

22.5.1996 Zemské noviny ~ str. 04 ~ Regiony - Střední Čechy a Praha

**Oprava železniční tratě skončí až v závěru letošního roku .....**

24.5.1996 Mladá fronta DNES ~ str. 03 ~ Z Prahy a Středních Čech  
(*sek*)

**Do sítě pražské integrované dopravy patří i vlaky ČD a příměstské autobusy ...**

1.6.1996 Svobodné slovo ~ str. 07 ~ Informace

**Česká železnice blízké budoucnosti .....**

7.6.1996 Hospodářské noviny ~ str. 01 ~ HN na víkend  
*TOMÁŠ KUBEŠ*



**Bydlení u potoka .....**

11.6.1996 Profit ~ str. 05 ~ Reality  
*Připravila Světlana Rysková*

**KRÁTCE Z REGIONU .....**

18.6.1996 Zemské noviny ~ str. 05 ~ Regiony - Střední Čechy a Praha

**Úvaly budou letošní rok bez koupaliště .....**

20.6.1996 Zemské noviny ~ str. 05 ~ Regiony - Střední Čechy a Praha  
*(rtz)*

**V Úvalech u Prahy se srazily vlaky .....**

21.6.1996 Mladá fronta DNES ~ str. 03 ~ Z domova  
*(ČTK, rep)*

**Srážka vlaků za 3,5 miliónu.....**

21.6.1996 Právo ~ str. 08 ~ Kronika dne  
*(jak)*

**POLICEJNÍ DENÍK .....**

21.6.1996 Zemské noviny ~ str. 04 ~ Z Čech, Moravy a Slezska

**TELEGRAFICKY o Rudolf Hronza senior (Rapid Lásenice) startoval v .....**

25.6.1996 Listy Jindřichohradecka ~ str. 00 ~ -

**KRÁTCE Z REGIONU .....**

17.7.1996 Zemské noviny ~ str. 05 ~ Regiony - Střední čechy a Praha

**Hry se smrtí.....**

20.7.1996 Právo ~ str. 09 ~ Čtení na sobotu  
*Olga Franzlová*

**Hotely pro kočky nabízejí jídlo třikrát denně V Úvalech u Prahy .....**

23.7.1996 Hradecké noviny ~ str. 00 ~ -

**Pražská liga horských kol PRAHA (r) - Karel Camrda z celku Budvar tým .....**

23.7.1996 Liberecký den ~ str. 00 ~ -

**KRÁTCE Z REGIONU .....**

31.7.1996 Zemské noviny ~ str. 05 ~ Regiony - Střední čechy a Praha

**Archiv již sídlí ve speciálně upravené budově ve Zdibech .....**8.8.1996 Mladá fronta DNES ~ str. 03 ~ Z Prahy a Středních Čech  
(gar)**Výluky na železnicích.....**

12.8.1996 Svobodné slovo ~ str. 11 ~ Informace

**Řekni mi, z čeho se učíš.....**2.9.1996 Svobodné slovo ~ str. 03 ~ Z domova  
(mk)**Způsob tohoto léta byl poněkud nešťastný .....**3.9.1996 Profit ~ str. 12 ~ Spektrum  
Vlastimil Zíma a Pavel Matoušek**KRÁTCE Z REGIONU .....**

11.9.1996 Zemské noviny ~ str. 05 ~ Regiony - Střední čechy a Praha

**KRÁTCE Z REGIONU .....**

18.9.1996 Zemské noviny ~ str. 05 ~ Regiony - Střední čechy a Praha

**Platební karty KB přijímá již v ČR 3000 obchodních míst.....**12.10.1996 Svobodné slovo ~ str. 06 ~ Ekonomika  
(čtk)**Vrátili je do života .....**25.10.1996 Právo ~ str. 19 ~ Sport  
(žek)

**OSKAR.....**

29.10.1996 Profit ~ str. 22 ~ Kariéra

**Tři tisíce obchodních míst již přijímá karty prostřednictvím KB.....**

14.11.1996 Hospodářské noviny ~ str. 09 ~ Finance

**POLICEJNÍ DENÍK .....**

26.11.1996 Zemské noviny ~ str. 04 ~ Z krajů - Praha

**Kupony na hromadnou dopravu nabídnou i nádražní pokladny .....**

4.12.1996 Mladá fronta DNES ~ str. 02 ~ Praha  
(ník)

**Likvidace skládky u Úval bude stát miliony korun.....**

6.12.1996 Mladá fronta DNES ~ str. 06 ~ Region Praha a střední Čechy  
(gar)

**Velkorysost pomohla invalidovi i jeho rodičům .....**

10.12.1996 Zemské noviny ~ str. 03 ~ Z Čech, Moravy a Slezska  
(woj, jan)

**Dvě stavby prvního koridoru budou dokončeny již do konce tohoto roku .....**

18.12.1996 Hospodářské noviny ~ str. 04 ~ Z domova

**Modernizace prvního železničního koridoru se zhruba o rok prodlouží .....**

27.12.1996 Právo ~ str. 15 ~ Trhy a Ekonomika  
Jiří Novotný

**Dodatek**

*Mgr. Alena Janurová od roku 2016 pracuje na dohodu o provedení práce jako správce archivu městských kronik a katalogizuje veškeré dokumenty nalezené v archivu a dokumenty, které v současnosti do archivu přibývají jako přílohy kronik. Narodila se v r.1944 v Praze. Vystudovala Přírodovědeckou fakultu UK a doplnila si vzdělání v oboru Knihovnictví a informatika na filozofické fakultě UK v tříletém postgraduálním studiu. 10 roků pracovala v informačním oddělení*

*v redakci Zemských novin, později sloučených s jinými deníky do vydavatelství Vltava Labe Press. Od roku 1997 bydlí v Úvalech. Současně zpracovává retrospektivně kroniky za období 1992 – 2003, které městu chybí, ale některé byly částečně zpracovány v konceptech od minulých kronikářů. Sleduje život ve městě a spolu s členy Letopisecké komise zaznamenává denní dění a fotograficky a faktograficky jej dokumentuje právě pro potřeby archivu městských kronik.*

**Poznámka:** *v návodech psaní městských kronik se doporučuje sjednocené psaní názvů Zastupitelstvo města a Rada města. V retrospektivním zápise v hlavních zprávách používám sjednocené pojmenování, zachovávám však v přepisech ze Života Úval tehdy používané názvy a zkratky z důvodu, že není jasné, jestli se tak oficiálně oba termíny Zastupitelstvo města a Rada města – Městské zastupitelstvo a Rada MZ – nepoužívaly. V tehdejších zápisech z Rady se zkratka Rada MZ a termín Městské zastupitelstvo používá. Podle zákona o obcích z roku 410/1992 Sb. jsou orgány obce/města: obecní/městské zastupitelstvo a obecní/městská rada; od působnosti zákona o obcích 128/2000 Sb. jsou orgány obce/města: zastupitelstvo obce/města a rada obce/města.*

*Tudíž zkratky se v letech psaní kronik liší a po sjednocení při retrospektivních zápisech budou sjednoceny do r. 2000 jako Městské zastupitelstvo = MZ, veřejné zasedání městského zastupitelstva = VZMZ; Městská rada = MR a zasedání městské rady = ZMR (Janurová 2019).*

### **Zkratky:**

*DK a SK – dešťová a splašková kanalizace*

*MěÚ – Městský úřad*

*MR – Městská rada*

*MŠ – Mateřská škola*

*MÚ – Městský úřad*

*MZ – Městské zastupitelstvo*

*RD – rodinný dům*

*RMZ – Rada městského zastupitelstva*

*SPOZ – sbor pro občanské záležitosti*

*SZO – Světová zdravotnická organizace*

*TJ Sokol – tělovýchovná jednota Sokol*

*VaK – vodovody a kanalizace*

*VPS – veřejně prospěšné služby*

*VZMZ – veřejné zasedání městského zastupitelstva*

*VZP – Všeobecná zdravotní pojišťovna*

*ZMR – zasedání městské rady*

Kronikářský zápis retrospektivní 1996/2019

*ZŠ – Základní škola, ZvŠ – zvláštní škola*

*ŽÚ – Život Úval – časopis měsíčník*

***Volné přílohy:***

*digitální verze konceptu kroniky na CD a externím disku*

***Napsali o nás*** – zprávy o Úvalech v médiích v plném znění